

PAWLUSYŇ KORINTOSLYLARA BIRINJI HATY

1-NJI BAP

Salamlar we şükürler

¹ Hudaýyň islegi bilen Mesih Isanyň resuly bolmaga çagyrylan Pawlusdan we Sostenis dogandan, ² Hudaýyň mukaddeslige çagyrylyp, Mesih Isada mukaddes edilen Korintosdaky ýygnaýyňa we her ýerde hem olaryň, hem-de biziň Rebbimiz Isa Mesihiniň adyny tutýanlaryň barysyna salam! ³ Atamyz Hudaýdan, Reb Isa Mesihden size merhemet hem parahatlyk bolsun! ⁴ Men Mesih Isada size berlen Hudaýyň merhemeti üçin, siz barada elmydam Hudaýa şükür edýärim. ⁵ Çünki siz Onda her zada, her söze we her bilime baý bolduňyz. ⁶ Biziň Mesih hakdaky güwäligimiz sizde berkedil. ⁷ Şonuň üçin hem siz Rebbimiz Isa Mesihiniň aýan bolmagyna garaşyp, hiç bir sylagda ýetmezçiligiňiz ýokdur. ⁸ Ol sizi Rebbimiz Isa Mesihiniň gününde müýnsüz bolar ýaly, soňa deňeç berkider. ⁹ Sizi Öz Ogly, biziň Rebbimiz Isa Mesih bilen şärikçilige çagyran Hudaý ynamdardyr.

Imanlylar ýygnaýyndaky bölünişikler

¹⁰ Eý doganlar, hemmähiziň diliňiz bir bolup, arañyzda bölünişik bolman, bir pikirde we bir islegde birleşmegiňizi Rebbimiz Isa Mesihiniň ady bilen sizden haýyş edýärim. ¹¹ Çünki, eý doganlar, siziň arañyza dawa düşenligi hakda Kloiniň öýündäkiler maňa habar berdi. ¹² Meniň aýtjak bolýan zadym şu: siziň her biriňiz «Men Pawlusyňky», «Men Apollosyňky», «Men Kifasyňky», «men Mesihiniňki» diýýärsiňiz. ¹³ Mesih bölündimi? Pawlus siziň üçin haça çüýlendimi? Ýa siz Pawlusyň adyna çokundryldyňyzmy? ¹⁴ Hiç kim

maňa öz adyna çokundyrdy diýmez ýaly, ¹⁵ Men Krispus we Gayusdan başga siziň hiç biriňizi çokundyrmanyma Hudaýa şükür edýärim. ¹⁶ Şeýle hem men Stefanyň içersini-de çokundyrdym, başga çokundyranyň yadyma düşmeýär. ¹⁷ Çünki Mesih meni çokundyrmak üçin däl-de, Hoş Habary yglan etmek üçin ýollady, ýöne Mesihniň haçy bider bolmaz ýaly, muny söz akyldarlygynda etmeli däl dim.

Hudaýyň gudraty we akyldarlygy Mesih

¹⁸ Çünki haçyň sözi heläk bolanlar üçin akmaklyk, biz – gutulanlar üçin bolsa Hudaýyň gudratydyr. ¹⁹ Çünki: «Men akyldarlaryň akyldarlygyny weýran ederin, düşünjelileriň düşünjesini güýçden düşürerin» diýip ýazylgydyr. ²⁰ Akyldar hany? Kanunçy hany? Bu döwrüň alymy hany? Hudaý bu dünýäniň akyldarlygyny akmaklyga öwürmedimi? ²¹ Çünki dünýäniň Hudaýyň akyldarlygyn-da öz akyldarlygy bilen Hudaý tanamadygyna görä, Hudaý iman edenleri wagz akmaklygy arkaly gutarmagy unady. ²² Çünki ýehudylar gudrat görkezmeği talap edýär, grekler akyldarlygy gözleýär. ²³ Biz bolsak haça çüýlenen Mesihni ýehudylar üçin bütremäge sebäp, grekler* üçin-de akmaklyk bolan, ²⁴ ýöne çagyrylanlara, hem ýehudylara, hem greklere Hudaýyň gudraty we Hudaýyň akyldarlygy bolan Mesihni wagz edýäris. ²⁵ Çünki Hudaýyň «akmaklygy» adam akylyndan üstün, Hudaýyň «ejizligi» adam güýjünden güýçlüdir. ²⁶ Çünki, eý doganlar, çagyrylyşyňyza serediň. Adam ölçegi boýunça köpiňiz akyldar, güýçli, asylzada däl diňiz. ²⁷ Ýöne Hudaý akyldarlary utandyrmak üçin, dünýäniň akmak saýýanlaryny saýlady. Hudaý güýçlüleri utandyrmak üçin, dünýäniň ejiz saýýanlaryny saýlady. ²⁸ Hudaý ähmiýetli zatlary ýatyrnak üçin, bu dünýäniň asylzada dällerini, äsgerilmeyänlerini we ähmiýetsizlerini saýlady. ²⁹ Ol muny hiç bir adam Hudaýyň huzurynda magtanmasyn diýip etdi. ³⁰ Ýöne: «Magtanan Reb bilen magtansyn» diýip ýazylgy ýaly, ³¹ siz Hudaýyň saýasynda Mesih Isadasyňyz. Ol biziň üçin Hudaýyň akyldarlygy we dogrulygy, mukaddesligi we gutaryşy boldy.

* 1:23 *Grekler* – in gadymy golýazmalarda: «milletler».

2-NJI BAP*Haça çüýlenen Mesihi tanadyş*

¹ Ey doganlar, men size Hudaýyň güwäligini wagyz etmäge gelenimde, söz we akyl artyklygy bilen gelemok. ² Çünki siziň arañyzdakam, Isa Mesihden, Onuň haça çüýlenmeginden başga hiç bir zady bilmezligi ýüregime düwdüm. ³ Men size ejizlik we gorky içinde geldim, gaty-da sandyraýardym. ⁴ Sözüň hem wagzým ynsan akyldarlygynyň ynandyryjy sözlerine däl-de, ⁵ siziň imanyňyz ynsan akyldarlygynda durman, Hudaýyň güýjünde durar ýaly, Ruhuň we Onuň güýjüniň görkezilmegine daýanýardy.

Hudaýyň akyldarlygy

⁶ Biz akyldarlygy kämiller arasynda sözleýäris. Biziň sözleýän bu akyldarlygymyz bu döwrüňki, bu döwrüň geçiji hökümdarlarynyňky däl-de, ⁷ Hudaýyň zaman başlamazdan öň biziň şöhratymyz üçin bellän gizlin, syrly akyldarlygydyr. ⁸ Bu akyldarlyga bu döwrüň hökümdarlarynyň hiç biri düşünmedi, çünki düşünen bolsa, şöhratly Rebbi haça çüýlemezdiler. ⁹ Emma ýazylyşy ýaly: «Hudaýyň Özünü söýenler üçin taýýarlan zatlaryny ne göz görendir, ne gulak eşidendir, ne-de adam ýuregi hyýal edendir». ¹⁰ Bize bolsa Hudaý muny Öz Ruhý arkaly aýan etdi, sebäbi, Ruh ähli zady, Hudaýyň çuň pikirlerini-de barlaýandyr. ¹¹ Çünki adamda näme barlygyny adamyň özünde bolan ruhundan başga kim biler? Şeýle hem Hudaýda näme barlygyny Hudaýyň Ruhundan başga hiç kim bilýän däl. ¹² Biz bu dünýäniň ruhuny däl-de, Hudaýyň özüme beren bereketlerini biler ýaly, Hudaýdan gelen Ruhý aldyk. ¹³ Biz bulary adam akyldarlygynyň öwreden sözleri bilen däl-de, ruhy zatlary ruhy sözler bilen sözläp, Ruhuň öwreden sözleri bilen aýdýarys. ¹⁴ Tebigy adam Hudaýyň Ruhuna degişli zatlary unamaz, çünki bular onuň üçin akmaklykdyr, bulary bilip bilmez, sebäbi bulara ruh boýunça düşünilýändir. ¹⁵ Ruha uýan adam ähli zady saýgarar, ýöne ony hiç kim saýgarmaz. ¹⁶ Çünki, «Rebbe öwüt berer ýaly, onuň pikirini kim bildi?» Ýöne bizde Mesihniň pikirini bardyr.

3-NJI BAP*Hudaýyň işdeşleri*

¹ Ey doganlar, men size Ruha uýanlara däl-de, tebigy adamlara, Mesihdäki çagalara gürrüň berşim ýaly gürrüň berdim. ² Size gaty-guty däl-de, süýt berdim, çünki siz gaty-guty ýimegi başarmaýardyňyz, muny häzir hem başarmaýarsyňyz. ³ Çünki siz entek tebigy adamlarsyňyz. Sebäbi arañyzda içgaraçylyk, çekişme we dawanyň barlygyna görä, siz tebigy adamlar dälmi? Adam adaty boýunça gezmeýärsiňizmi? ⁴ Çünki biri «Men Pawlusuňky», ýene biri «Men Apollosuňky» diýýän bolsa, tebigy adamlar dälisiňizmi? ⁵ Pawlus kim? Apollos kim? Olar hyzmatçy, siz hem Rebbiň her birine berşine görä, olar arkaly iman etdiňiz. ⁶ Men ekdim, Apollos suwardy, ýöne ösdürýän Hudaýdyr. ⁷ Şoňa görä, eken-de, suwaran-da hiçdir, diňe ösdürýän Hudaý ähmiýetlidir. ⁸ Eken bilen suwaran birdir, ýöne her biri öz zähmetine görä sylagyny alar. ⁹ Biz Hudaýyň işdeşleridir, siz bolsaňyz, Hudaýyň ekin meýdany, Hudaýyň ymaratysyňyz. ¹⁰ Hudaýyň özüme berlen merhemetine görä, men akyldar ussa kimin binanyň düýbünü tutdum. Başga biri bolsa, onuň üstünü guryandyr, ýöne her kişi nähili salşyna dykgat etsin. ¹¹ Sebäbi hiç kim tutulan düýpden, ýagny Isa Mesihden başga düýbi tutup bilmez. ¹² Bu düýbün üstünde gyzlydan, kümüşden, gymmatbaha daşlardan, agaçdan, otdan, samandan ¹³ ymarat salan her kişiniň işi belli bolar, çünki Rebbiň günü ony aýan eder, sebäbi otta belli bolar, her biriniň işiniň nähilidigini ot synar. ¹⁴ Kimiň bina edeni oda çydasa, şol sylag alar. ¹⁵ Kimiň işi ýansa, ol zyýan çeker, ýöne özi ot içinden geçen ýaly bolup gutular. ¹⁶ Siz Hudaýyň ybadathanasydygyňyzy, Hudaýyň Ruhunyň sizde ýaşayanyny bilmeýärsiňizmi? ¹⁷ Biri Hudaýyň ybadathanasy ýykça, Hudaý hem ony ýykar, çünki Hudaýyň ybadathanasy mukaddesdir. Ine, şol ybadathana sizsiňiz. ¹⁸ Hiç kim özüni aldamasyn. Siziň arañyzdan biri şu dünýäde özüni akyldar saýyan bolsa, onda ol akyldar bolmak üçin akmak bolsun. ¹⁹ Çünki bu dünýäniň akyldarlygy Hudaýyň ýanynda akmaklykdyr, sebäbi: «Ol akyldarlary öz hilelerinde tutýandyr» diýip ýazylygydyr. ²⁰ Ýene-de: «Reb akyldarlaryň pikirleriniň boşdugyny bilýändir» diýip

ýazylygydyr. ²¹ Şoňa görä, hiç kim adam bilen magtanmasyn, çünki hemme zat siziňkidir: ²² Pawlus, Apollos ýa Kifas bolsun, dünýä, ýaşayş, ölüm bolsun, häzirkiki ýa geljekki zatlar bolsun – hemmesi siziňkidir. ²³ Siz Mesihniňkisiňiz, Mesih-de Hudaýyňkydyr.

4-NJI BAP

Mesihniň resullary

¹ Şeýlelikde, adamlar bizi Mesihniň hyzmatçylary, Hudaýyň syr-larynyň wekilleri hasap etmelidir. ² Wekilleriň her birinden bolsa sadyklyk talap edilýär. ³ Siziň ýa-da adamlaryň diwanynyň üstümden höküm çykarmagy meniň üçin möhüm zat däl, ýöne özüm hem öz üstümden höküm çykarmaýaryn. ⁴ Çünki men özümde bir aýyp görmeýärin, ýöne munuň bilen özümü aklamaýaryn. Meniň üstümden höküm çykarýan Rebdir. ⁵ Şonuň üçin Reb gelýänçä, wagtyndan ön hiç bir zadyň üstünden höküm çykarmaň. Ol garaňkylygyň gizlin zatlaryny ýagtyldar, ýürekleriň niýetlerini aýan eder, şol wagt her kes Hudaýdan özüne laýyk tarypyny alar.

⁶ Eý doganlar, siz ýazylandan artyk pikir etmezligi bizden öwrenip, hiç biriňiz beýlekiniň önünde gabarmaz ýaly, men bu zatlary siz sebäpli özüme hem Apollosa tymal edip aýtdym. ⁷ Çünki kim seni beýlekilerden parhly edýär? Almadyk nämäň bar? Alan bolsaň, almadyk ýaly, öwünmäh näme? ⁸ Siz eýýäm doýup, eýýäm baýadyňyz, bizsiz höküm sürdünüz. Dogrudan hem, biz-de siz bilen höküm sürer ýaly, käşgä höküm sürsediňiz! ⁹ Çünki Hudaý biz resullary ölüme bellenenler ýaly soňkular hökmünde orta çykarandyr öýdýärin, sebäbi biz dünýä, perişdelere we adamlara tomaşa bolduk. ¹⁰ Biz Mesihniň hatyrasyna akmakdyrys, ýöne siz Mesihde akyllysynyz. Biz ejiz, siz güýçli, siz şöhratly, biz äsgerilmedikdiris. ¹¹ Biz şu çaka çenli açlyga, suwsuzlyga, ýalaňaçlyga, ýenjilmäge, sergedanlyga döz gelip ýörendiris. ¹² Öz ellerimiz bilen işläp, zähmet çekýäris, sögülenimizde, haýyr-doga edýäris, azar berlende çydaýarys. ¹³ Myjabat yapılanda, mylaýym jogap berýäris. Şu çaka çenli dünýäniň syr-süplügi, hemmäniň zir-zibili bolduk. ¹⁴ Men bu zatlary sizi utandyrmak üçin ýazamok, size söýgüli balalarym hökmünde ne-sihat berýärin. ¹⁵ Mesihde on münlerçe terbiýeçiňiz bolsa-da, köp

ataňyz ýokdur, sebäbi Mesih Isada Hoş Habar arkaly men siziň ataňyz boldum. ¹⁶ Şoňa görä-de, maňa öyküniň diýip, sizden haýyş edýärin. ¹⁷ Rebbe sadyk bolan söýgüli oglum Timoteosy şu maksat bilen size iberýärin. Ol meniň Mesih Isadaky ýollarymy her ýerde, her ýygnakda öwredişim ýaly, siziň ýadyňyza salar. ¹⁸ Hamala, men size gelmejek ýaly, käbirleri gabarýan eken. ¹⁹ Reb islese, basym size gelip, gabarýanlaryň sözüni däl-de, güýjüni görerin. ²⁰ Sebäbi Hudaýyň Patyşalygy sözde däl-de güýçdedir. ²¹ Siz näme isleýärsiňiz? Ýanyňyza taýak bilen baraýynmy ýa-da söýgüdir yumşaklyk ruhy bilen?

5-NJI BAP

Ahlaksyzyň üstünden höküm çykaryň

¹ Siziň araňyzda butparazlar arasynda-da görülmedik ahlaksyzylygyň barlygy eşidilýär: biri öz atasynyň aýalyny alanmyş. ² Siz bolsa bu işi eden araňyzdan aýrylar ýaly, ýas tutman, gaýtam, gabaryarsyňyz. ³ Men ten bilen siziň ýanyňyzda bolmasam-da, ruhda siz bilendirin. Siziň ýanyňyzda ýaly, bu işi eden adamy men eýýäm höküm etdim. ⁴ Ruhum araňyzda bolup, Rebbimiz Isa Mesihniň gudraty bilen bir ýere üşen mahalyňyz, ⁵ teni heläk bolup, ruhy Reb Isanyň gününde gutular ýaly, bu adamy şeýtana tabşyryň.

⁶ Magtanmagyňyz dogry däl. Azajyk hamyrmaýanyň bütin hamyry turşadýanyny siz bilmeýärsiňizmi? ⁷ Hamyrmaýa täze hamyr bolar ýaly, köne hamyrmaýany aýyryň. Çünki biziň Pesahlyk guzymyz Mesih-de gurban edilendir. ⁸ Şonuň üçin köne hamyrmaýa bilen, ýamanlyk we erbetlik hamyrmaýasy bilen däl-de, ak ýürekli-ligiň, hakykatyň petiri bilen baýram edeliň.

⁹ Men size hatymda ahlaksyzylar bilen gatnaşyk etmäh diýip ýazdym. ¹⁰ Bu dünýäniň, umuman, ahlaksyzylygy, açgözleri, talaňçylary ýa butparazlary bilen diýemok, ýogsam, siz bu dünýäden çykmalý bolardyňyz. ¹¹ Ýöne men size dogan diýilýäniň biri ahlaksyz, açgöz, butparaz, agzy paýyş, arakkeş ýa talaňçy bolsa, onuň bilen gatnaşmazlygy, beýle adam bilen nahar hem iýmezligi ýazýaryn. ¹² Çünki meniň daşardakylaryň üstünden höküm çykarmaga näme hakym bar? Siz içerdäkileriň üstünden höküm çykarmaly dälmi? ¹³ Daşardakylaryň üstünden Hudaý höküm çykarar. Siz ýamany öz araňyzdan çykaryň.

6-NJY BAP*Dawalar barada*

¹ Başga biri bilen dawasy bolan siziň biriňiz mukaddesler huzurynda däl-de, imansyzlaryň önünde üstünden höküm çykarylmagyna ýürek edermi? ² Ýa-da siz mukaddesleriň dünýäniň üstünden höküm çykarjagyny bilmeyärsiňizmi? Dünýäniň üstünden höküm çykarjak bolsaňyz, onda kiçi dawalaryň üstünden höküm çykarmaga siz mynasyp dälmi? ³ Bu ýaşayşyň işleri beýlede dursun, siz biziň perişdeleriň-de üstünden höküm çykarjakdygymyzy bilmeyärsiňizmi? ⁴ Bu ýaşayşyň işlerini höküm etmeli bolsaňyz, onda ýygnakda sylanmaýan adamlary bu işe goýýarsyňyz. ⁵ Muny sizi utandyrmak üçin aýdýaryn: öz doganlarynyň arasynda höküm etmegi başaryan ýekeje-de akyltar adam aranızda ýokmy? ⁶ Gaýtam, dogan-dogan bilen diwana gidişýär, özem imansyzlaryň önünde. ⁷ Dogrudan-da, aranızda diwana gidişmeleriň barlygynyň özi siziň üçin bütinleý bir şowsuzlykdyr. Adalatsyzlyk çekmek siziň üçin has gowy dälmi? Talaňa döz gelmek siziň üçin has gowy dälmi? ⁸ Emma siziň özüňiz adalatsyzlyk edýärsiňiz, talaýarsyňyz, özem doganlaryňyzy. ⁹ Ýa-da adalatsyzlaryň Hudaýyň Patşalygyny miras almajakdygyny bilmeyärsiňizmi? Aldanmaň, Hudaýyň Patşalygyny ne ahlaksyzlar, ne butparazlar, ne zynahorlar, ne gomoseksuallar, ne beçebazlar, ¹⁰ ne ogrular, ne açgözler, ne arakkeşler, ne agzy paýyşlar, ne-de talaňçylar miras alar. ¹¹ Siziň hem käbirleriňiz şeýlediňiz, ýöne ýuwuldyňyz, mukaddes edildiňiz, Rebbimiz Isa Mesihniň ady bilen, Hudaýymyzyň Ruhý arkaly aklandyňyz.

Ahlaksyzlykdan gaçyň

¹² Maňa hemme zada rugsat berlendir, ýöne hemme zat peýdaly däl. Maňa hemme zada rugsat berlendir, ýöne hiç zat maňa agalyk etmeli däl. ¹³ Ýimit garyn üçin, garyn-da ýimit üçindir, ýöne Hudaý ikisini-de ýok eder. Ten bolsa ahlaksyzlyk üçin däl-de, Reb üçindir, Reb-de ten üçindir. ¹⁴ Hudaý Öz gudraty bilen Rebbi dirletdi, bizi-de direlder. ¹⁵ Siz teniňiziň Mesihniň agzasydygyny bilmeyärsiňizmi? Men Mesihniň agzasy alyp, bir kemçiniň agzasy

edeýinmi? Etmen! ¹⁶ Ýa-da bir kemçin bilen birleşeniň onuň bilen bir ten bolýanyňy bilmeyärsiňizmi? Sebäbi: «Ikisi bir ten bolar» diýlendir. ¹⁷ Emma Reb bilen birleşen Onuň bilen bir ruhdur. ¹⁸ Ahlaksyzlykdan gaçyň! Adamyň edýän her bir günäsi teniň daşyndadyr, ýöne ahlaksyzlyk edýän öz tenine garşy günä edýändir. ¹⁹ Ýa-da teniňiziň sizde ýaşayan we siziň Hudaýdan alan Mukaddes Ruhunyň ybadathanasydygyny, siziň özüňiziňki dældigiňizi bilmeyärsiňizmi? ²⁰ Çünki siz bir baha alyndyňyz. Munuň üçin, Hudaýyň bolan teniňiz we ruhuňyz bilen Hudaýy şöhratlandyryň.

7-NJI BAP*Öýlenmek barada*

¹ Indi siziň ýazan zatlaryňyz hakda: bir adama aýala el degirmezlik ýagşydyr. ² Ýöne ahlaksyzlykdan saklanmak üçin, her kişiňiň öz aýaly we her aýalyň öz äri bolsun. ³ Är aýalyňa, şeýle hem aýal ärine mähribanlyk borjuna berjaý etsin. ⁴ Aýalyň öz tenine ygtyýary ýokdur, bu ygtyýar äriňkidir we şonuň ýaly, äriň-de öz tenine ygtyýary ýokdur, bu ygtyýar aýalyňkydyr. ⁵ Diňe oraza we doga bilen meşgul bolar ýaly, ylalaşyga görä, wagtlaynça bolmasa, biri-biriňizi är-aýallyk hakyndan mahrum etmäň. Wagtlayn aýrylsaňyz-da, şýtan nebsiňize buýurmak babatda sizi synaga salmaz ýaly, ýene-de birleşiň. ⁶ Emma muny buýruk däl-de, rugsat hökmünde aýdýaryn. ⁷ Men ähli adamlaryň özüm ýaly bolmagyny arzuw edýärim, ýöne her kişiniň Hudaýdan öz sylagy bardyr; biriniňki bir hili, başga biriniňki başga hilidir. ⁸ Emma öýlenmediklere, dul hatynlara, meniň ýaly galsalar, olar üçin ýagşydyr diýýärim. ⁹ Nebislerine buýrup bilmeyän bolsalar, onda öýlensinler, sebäbi öýlenmek ýşk oduna ýanmakdan gowudyr. ¹⁰ Öýlenenlere bolsa men däl-de, Reb: «Aýal ärinden aýrylmasyn» diýip buýruk beripdir. ¹¹ Eger-de aýrylan bolsa, ärsiz galsyn ýa-da äri bilen ýarassyn. Är-de aýalyň talagyny bermesin. ¹² Beýlekilere bolsa Reb däl-de, men diýýärim: bir doganyň iman etmedik aýaly bar bolsa, ol aýal hem onuň bilen ýaşamaga razy bolsa, ol onuň talagyny bermesin. ¹³ Bir aýalyň iman etmedik äri bar bolsa, äri hem onuň bilen ýaşamaga razy bolsa, onda ol ärinden aýrylmasyn. ¹⁴ Çünki iman

etmedik är* imanly aýaly arkaly mukaddes edilendir, iman etmedik aýal hem imanly är arkaly mukaddes edilendir, ýogsa, çagalaryňyz hapa bolardy, ýöne häzir mukaddesdir. ¹⁵Ýöne iman etmedik aýrylsa, goý aýrylsyn. Dogan ýa-da aýal dogan beýle ýagdaýlarda bagly dälendir. Hudaý bizi parahat ýaşamaga çagyrandyr. ¹⁶Çünki, eý aýal, sen äriňi halas edip-etmejeğini nireden bilýärsiň? Eý är, sen aýalyňy halas edip-etmejeğini nireden bilýärsiň?

Haýsy ýagdaýda çagyrylan bolsaňyz, şeýle geziň

¹⁷Ýöne Reb her kesi nähili bellän bolsa, Hudaý kimi nähili çagyran bolsa, ol şeýle gezsin. Men bu buýrugy ähli ýygnaqlara berýärin. ¹⁸Kim sünnetlikä çagyrylan bolsa, sünnetsiz bolmasyn. Kim sünnetsizkä çagyrylan bolsa, sünnetlenmesin. ¹⁹Sünnetlilik-de hiçdir, sünnetsizlik-de hiçdir, iň möhümi Hudaýyň buýruklaryny berjaý etmekdir. ²⁰Kim nähili ýagdaýda çagyrylan bolsa, şonda galsyn. ²¹Gulkaň çagyrylan bolsaň, gaýgy etme, ýöne azat bolmagy başarsaň, pursatdan peýdalan. ²²Çünki gulka Reb tarapyndan çagyrylan adam Rebbiň erkin adamydyr, şonuň ýaly, erkinlikde çagyrylan-da Mesihniň guludyr. ²³Siz bir baha satyn alyndyňyz, adamyň guly bolmaň. ²⁴Doganlar, kim nähili ýagdaýda çagyrylan bolsa, şol ýagdaýda Hudaýyň huzurynda galsyn. ²⁵Gyzlar hakda Rebden buýrugym ýok; ýöne Rebbiň merhemeti saýasynda sadyk kişi hökmünde maslahat berýärin.

Öýlenmedikler

²⁶Meniň pikirimçe, häzirki aladaly ýagdaý zerarly, adama öz bolşy ýaly galmak ýagşydyr. ²⁷Bir aýala baglymysyň? Onda, aýryljak bolma. Aýaldan aýryldyňmy? Onda, aýal gözleme. ²⁸Ýöne öýlenseň hem günä eden dälisiň, gyz-da äre çykça, günä eden dälidir. Emma öýlenenleriň ýaşayyşda muşakgaty bolar, men size dözmok. ²⁹Ýöne, eý doganlar, size aýdýaryn: wagt gysgadyr. Mundan beýläk aýaly barlar aýaly yoklar ýaly, ³⁰aglaýanlar hem aglamaýanlar ýaly, şatlanýanlar hem şatlanmaýanlar ýaly, mal alanlar

* 7:14 *Är* – iň gadymy golýazmalarda: «dogan».

hem maly yoklar ýaly, ³¹dünýäden peýdalanýanlar hem peýdalanmaýanlar ýaly bolsun, sebäbi dünýäniň häzirki ýagdaýy geçegçidir. ³²Men siziň gaýgysyz bolmagyňyzy isleýärin. Öýlenmedik kişi Rebbi hoşnut etjek bolup, Onuň işleriniň aladasyny edýändir. ³³Ýöne öýlenen aýalyny hoşnut etjek bolup, dünýä işleriniň aladasyny edýändir. ³⁴Ärli aýal bilen gyzyň arasynda-da parh bardyr. Ärsiz aýal hem tende, hem-de ruhda mukaddes bolar ýaly, Rebbiň işleriniň aladasyny edýändir, ýöne ärli aýal äriň hoşnut etjek bolup, dünýä işleriniň aladasyny edýändir. ³⁵Men muny siziň boýnuňyza syrtmak salmak üçin däl-de, eýsem, edepli bolup, pikiriniňizi dagatman, Rebbe berler ýaly, öz peýdaňyz üçin aýdýaryn. ³⁶Emma biri öz gelinligi bilen geliksiz iş edýändir öýtse, gyzyň hem ýaşy geçen bolup, öýlenmek zerur bolsa, ol halanyny etsin, günä edýän dälidir. Olar öýlensin. ³⁷Emma kim niýetinde berk durup, mätäçlik çekmän, nebsine buýrup, gelinligi bilen öýlenmezligi ýüregine düwen bolsa, onda ol gowy edýär. ³⁸Şeýle, adaglysy bilen öýlenen gowy edýär, ýöne öýlenmedik ondan-da gowy edýär. ³⁹Aýal, äri ölyänçä, oňa baglydyr. Eger-de äri ölse, öz islänine barmaga azatdyr, ýöne Rebde bolmalydyr. ⁴⁰Eger-de ol ärsiz galsa, meniň pikirimçe, has hem bagtyýardyr. Mende-de Hudaýyň Ruhý bardyr diýip pikir edýärin.

8-NJI BAP

Butlara hödürlenen gurbanlaryň eti

¹Butlara berilýän gurbanlar hakda hemmämiziň bilimimiziň barlygyny bilýäris. Bilim tekepber edýändir, ýöne söýgi abatlaýandyr. ²Kim bir zady bilýändirin öýdýän bolsa, onda ol entek bilmelisi ýaly bilýän dälidir. ³Ýöne kim Hudaýy söýýän bolsa, Hudaý hem ony tanaýandyr. ⁴Butlara berlen gurbanlaryň etinden iýilmegi barada bolsa, butuň dünýäde hiçdigini, bir Hudaýdan başga hudaýyň yokdugyny bilýäris. ⁵Çünki Ýerde bolsun, Gökde bolsun, «taňry» diýilýänler näçe bolsa-da, eňeme «taňrylaryň» we eňeme «rebleriň» bolşy ýaly, ⁶biziň bir Ata Hudaýymyz bardyr. Hemme zat Ondandyr, biz Onuň üçin ýaşayandyrys we bir Rebbimiz Isa Mesih bardyr, hemme zat Ol arkaly bolandyr, biz Ol arkaly ýaşayandyrys.

⁷ Emma hemmelerde bu bilim ýok, käbirleri butuň pikirinde bolup, eti entek-de* buta berlen gurban ýaly iýýär. Onsoň ejizlikleri zerarly, olaryň ynsaby tegmiltli bolýar. ⁸ Damak bizi Hudaýa ýakyn edýän dälidir. Iýmesek-de kemligimiz bolmaz, iýsek-de artykmaçlygymyz bolmaz. ⁹ Emma welin bu azatlygynyňyň ejizleriň büdremegine sebäp bolýarmyndan habardar boluň. ¹⁰ Çünki biri bilimli bolan seniň buthanada saçak başynda oturanyňy görse, ejizligi zerarly, onuň ynsaby butlara berlen gurbanlardan iýmäge meýillenmezmi? ¹¹ Onsoň seniň bilimiň zerarly, bu ejiz dogan heläk bolar, Mesih bolsa onuň ugrunda öldi. ¹² Şeýlelikde, siz doganlaryňyza garşy günä edip, olaryň ejiz ynsaplaryny ýaralamak bilen, Mesihe garşy günä edýärsiňiz. ¹³ Şonuň üçin, damak doganymyň büdremegine sebäp bolýan bolsa, onda men doganymy büdretmez ýaly, asla et iýmerin.

9-NJY BAP

Resulyň haklary

¹ Men erkin dälmi? Men resul dälmi? Men Rebbimiz Mesihi görmedimmi? Siz Rebde meniň zähmetimiň netijesi dälmişiňiz? ² Men başgalara resul bolmasam-da, size resuldyryn; siz Reb ýolunda meniň resullygymyň möhrüsiňiz. ³ Özümi soraga çekýänleriň garşysynda men şeýle goranýaryn. ⁴ Biziň iýmäge, içmäge hakymyz ýokmy? ⁵ Beýleki resullar, Rebbiň doganlary we Kifas ýaly, imanly bir aýaly ýanymyzda gezdirmäge hakymyz ýokmy? ⁶ Ýa-da işlemezi diňe men bilen Barnabasyň haky ýokmy? ⁷ Kim öz harjy bilen esgerlik edýär? Kim üzüm agajyny ekip-de, onuň miwesinden iýmeýär? Ýa-da kim sürini bakyp-da, onuň süýdünden içmeýär? ⁸ Men muny adamlaryň pikir edişine görä aýdýarynmy? Kanun-da şuny aýtmaýarmy? ⁹ Çünki Musanyň kanunynda: «Harman döwen öküziň agzyny baglama» diýip ýazylydyr. Hudaý öküzlereň aladasyny edýärmimi? ¹⁰ Bulary bütinleý biziň üçin aýtmaýarmy? Hawa, bu biziň üçin yazyladyr. Şeýle, ýer süren umyt bilen sürmelidir, harman döwen hem harmana şärik bolmak umydy bilen

* ^{8:7} *Butuň pikirinde bolup, eti entek-de...* – in gadymy golýazmalarda: «şu wagta çenli butparazlykdan alan netijesinde eti...».

döwmelidir. ¹¹ Biz sizde ruhy zatlary ekip, sizden maddy zatlary orsak, bu bir uly zatmydyr? ¹² Başgalaryň sizden muny islemäge haky bar bolsa, biziň muňa olardan köp hakymyz yokmudyr? Ýöne biz bu hakdan peýdalanman, Mesihiň Hoş Habarynyň önüni bökdemezlik üçin, her zada döz gelyäris. ¹³ Siz mukaddes zatlar bilen meşgullanýanlaryň ybadathanadan iýýänini, gurbanlyk edilýän yeri saklaýanlaryň gurbanlyk edilýän ýerden paýlaryny alyanyny bilmeýärsiňizmi? ¹⁴ Şeýle, Reb hem Hoş Habary wagyz edýänleriň Hoş Habardan ýaşamagyny buýurdy. ¹⁵ Men bu zatlaryň hiç birinden peýdalanamok, şu zatlar maňa şeýle edilsin diýip hem ýazamok, sebäbi bu buýsanjymy biriniň biderek edeninden ölenim gowudyr. ¹⁶ Çünki Hoş Habary wagyz edýän bolsam, öwünmäge hakym ýokdur, sebäbi bu maňa wajypdyr. Eger Hoş Habary wagyz etmesem, waý meniň halyma! ¹⁷ Çünki muny meýletin etsem, sylagym bolar. Meýletin etmesem-de, diňe özüme tabşyrylan wezipäni berjaý etdigimdir. ¹⁸ Ýeri, sylagym näme? Hoş Habardaky hakymdan doly peýdalanmaz ýaly, Hoş Habary wagyz edip, Hoş Habary mugt bermegim. ¹⁹ Çünki men her kesden azat bolsam-da, köp adamlary gazanjak bolup, özümi hemmelere gul etdim. ²⁰ Men ýehudylary gazanjak bolup, ýehudylara ýehudy boldum. Kanun astyndakylary gazanjak bolup, kanun astynda bolmasam-da, kanun astyndakylara kanun astyndaky ýaly boldum. ²¹ Hudaýyň garşysynda kanunsyz bolman, Mesihiň Kanuny astynda bolsam-da, kanuny ýoklary gazanjak bolup, kanuny ýoklara kanuny ýok kimin boldum. ²² Ejizleri gazanjak bolup, ejizlere bir ejiz ýaly boldum. Her niçik-de bolsa, käbirlerini halas etjek bolup, her kese her zat boldum. ²³ Men bulary* Hoş Habarda paýym bolsun diýip, Hoş Habar üçin edýärim.

²⁴ Siz ylgaw meýdanynda ylgaýanlaryň hemmesiniň ylgap, ýöne baýragy biriniň alyanyny bilmeýärsiňizmi? Baýrak alar ýaly ylgaň. ²⁵ Göreşän adam ähli zatda öz nebsine buyurýandyr. Olar muny pany täji almak üçin, biz hem baky täji almak üçin edýäris. ²⁶ Şonuň üçin, men maksatsyz ylgaýan ýaly ylgaýaryn, howany

* ^{9:23} *Bulary* – in gadymy golýazmalarda: «her zady».

ýumruklaýan ýaly ýumruklamaýaryn. ²⁷ Ýöne beýlekilere wagyz edenimden soň, özüm mahrum galmaz ýaly, tenimi horlap, ony gul edýärim.

10-NJY BAP

Ysraýyl taryhyndan alynmaly sapaklar

¹ Eý doganlar, atalarymyzyň barynyň bulut astynda bolanyndan, barynyň deňizden geçenininden habarly bolmagyňyzy isleýärim. ² Bary bulutda hem deňizde Musa çokundyryldy. ³ Bary şol bir ruhy ýimiti iýdi. ⁴ Bary şol bir ruhy içgini içdi, sebäbi olar özlerine hemralyk eden ruhy gaýadan içýärdi. Ol gaýa bolsa Mesihdi. ⁵ Emma Hudaý olaryň köpüsinden razy däl. Çölde olaryň jesetleri serlip galdy. ⁶ Ýöne olaryň höweslenişi kimin, biz-de ýamana höweslenmez ýaly, bu wakalar bize mysal hökmünde ýüze çykdy. ⁷ «Halk iýip-içmek üçin aşak oturdy we oýnamak üçin ýokary galdy» diýip ýazylyşy ýaly, olaryň kábirleri kimin siz hem butparaz bolmaň. ⁸ Zyna etmäliň, çünki olaryň kábirleri zyna edip, bir günde ýigrimi üç mün adam öldi.

⁹ Rebbi synamalyň, çünki olaryň kábirleri Ony synap, ýylanlardan heläk boldular. ¹⁰ Käyinmäň, çünki olaryň kábirleri käyiniň, ölüm perişdesiniň elinden heläk boldular. ¹¹ Ýöne bu zatlaryň bary olaryň başyna görelde hökmünde inip, döwürleriň soňuna ýeten bize ündew üçin ýazyldy. ¹² Şonuň üçin men dogrudyrýn diýip pikir edýän adam öz ýykylmagyndan ägä bolsun.

¹³ Siz her kişiniň başyna gelyänden başga hiç bir synaga salynmadyňyz. Hudaý dogruçyldy, Ol size güýjüňizden öte synalmagyňyza ýol bermän, döz gelip bilmegiňiz üçin, synag bilen bilelikde çykalga-da açar.

Butlar we Rebbiň saçağy

¹⁴ Şonuň üçin, eý, eziz doganlarym, butparazlykdan gaçyň. ¹⁵ Men düşüňjeli adamlara gürrüň berýärim. Aýdýanlaryma özünüz baha berin. ¹⁶ Bizniň şükür edýän şükür käsämiz Mesihniň ganyna şarikçilik dälmi? Bizniň bölýän çöregimiz Mesihniň tenine şarikçilik dälmi? ¹⁷ Çöregiň bir bolşy ýaly, köp bolan biz hem bir tendiris, sebäbi

biziň hemmämiziň şol bir çörekde paýymyz bardyr. ¹⁸ Ysraýyl halkyna serediň, gurbanlyklary iýýänler gurbanlyk edilýän ýer bilen şarikçilik edýänler dälmi? ¹⁹ Men näme diýýärim? Buta berlen gurban bir zatmydyr? Ýa-da but bir zatmydyr? ²⁰ Ýok, ýöne butparazlar berýän gurbanyny Hudaýa däl-de, jynlara berýär diýýärim. Men siziň jynlar bilen şarikçilik etmegiňizi islämök. ²¹ Siz hem Rebbiň käsesinden, hem jynlaryň käsesinden içip bilmersiňiz. Siz hem Rebbiň saçağyna, hem jynlaryň saçağyna şarik bolup bilmersiňiz. ²² Ýa-da biz Rebbiň gabanjaňlygyny oýaryarysmy? Biz Ondan güýçlümi?

Imanlynyň azatlygy

²³ Maňa ähli zada rugsat edilendir, ýöne hemme zat peýdaly däl. Maňa ähli zada rugsat edilendir, ýöne hemme zat abatlaýan däl. ²⁴ Hiç kim öz peýdasyny gözlemesin, başganyň peýdasyny gözlesin. ²⁵ Et bazarynda näme satylýan bolsa, ynsap hatyrasy üçin, hiç bir zady seljermän iýin. ²⁶ Çünki Ýer we onuň ýüzündäki ähli zat Rebbiňkidir. ²⁷ Iman etmedikleriň biri sizi nahara çagyryp-da, siz hem gitmek isleseňiz, önünüzde näme goýulsa, ynsap hatyrasy üçin, her bir zady seljermän iýin. ²⁸ Emma biri size: «Bu butlara berlen gurbanyň etidir» diýse, ýaňky habar bereniň hatyrasy üçin we ynsap hatyrasy üçin iýmän, çünki Ýer we onuň içindäkileriň bary Rebbiňkidir.

²⁹ Men ynsap diýip, seniň özünkä däl-de, beýlekiniňkä diýýärim, sebäbi näme üçin meniň azatlygymyň üstünden beýlekiniň ynsaby höküm çykarýar? ³⁰ Men şükür edip, nahara goşulýan bolsam, onda näme üçin şükür edýän zadym üçin maňa käyelyär? ³¹ Iýseňiz-de, içseňiz-de, her näme etseňiz-de, baryny Hudaýyň şöhraty üçin ediň. ³² Ýehudylara, greklere we Hudaýyň ýygnagyna büdremäge sebäp bolmaň. ³³ Çünki men hem her zatda her kesni razy etmäge çalyşýaryn. Men muny öz bähbidim üçin edemök, gutulsynlar diýip, köp adamlaryň bähbidi üçin edýärim.

11-NJI BAP

¹ Meniň Mesihden görelde alyşym ýaly, siz hem menden görelde alyň.

Baş örtme barada

² Eý doganlar, her zatda meni ýada salýanlygyňyz, taglymaty size tabşyryşym ýaly saklaýanlygyňyz üçin, men sizi taryplaýaryn. ³ Siziň muny-da bilmeginizi isleýäriň: her erkegiň baýary Mesih, aýalyň baýary erkek, Mesihniň baýary hem Hudaýdyr. ⁴ Baýyna zat geýip, doga ýa pygamberlik edýän erkek kişi öz başyny biabraý edýändir. ⁵ Baýy açyk doga ýa pygamberlik edýän aýal kişi hem öz başyny biabraý edýändir, çünki bu saçy syrylmak bilen birdir. ⁶ Çünki aýal başyny örtmeýän bolsa, onda saçyny-da kesdirsin. Aýal saçynyň kesilmeginden ýa-da syrylmagyndan utanýan bolsa, onda başyny örtsün. ⁷ Çünki erkek Hudaýyň suraty hem şöhratydygy üçin başyny örtmeli däl, ýöne aýal erkegiň şöhratydyr. ⁸ Çünki erkek aýaldan däl-de, aýal erkekdendir. ⁹ Sebäbi erkek aýal üçin däl-de, aýal erkek üçin ýaradyldy. ¹⁰ Şonuň üçin, perişdeleriň hatyrasyna aýalyň başynda onuň ygtyýar astyndadygyny görkezýän belgi bolmalydyr*. ¹¹ Ýöne welin Rebde ne aýal erkeksiz, ne-de erkek aýal-syzdyr. ¹² Çünki aýalyň erkekden bolşy ýaly, erkek hem aýal arkaly dünýä inendir, ýöne hemme zady Hudaý ýaradandyr. ¹³ Siziň özüňiz baha beriň: aýalyň başy açyk Hudaýa doga etmegi ýaraşyklymydyr? ¹⁴ Erkegiň saçy uzyn bolsa, bu onuň üçin biabraýçylykdygyny, ¹⁵ ýöne aýalyň saçy uzyn bolsa, bu onuň üçin abraýdygyny tebigatyň özi öwretmeýärmik? Çünki saç aýala bürenjek ýerine berlendir. ¹⁶ Ýöne biriniň jedel edesi gelyän bolsa, biziň hem, Hudaýyň ýygnaqlarynyň hem beýle endigi ýok.

Rebbiň saçagyna degişli öwütler

¹⁷ Emma bu taglymatda sizi taryplamaýaryn, çünki siziň üşmeleriňiz peýdaly däl, zyýanlydyr. ¹⁸ Çünki, birinjiden, haçan ygnaçda üşüşeniňizde, araňyzda bölünişiň bolýanyny eşidýäriň, muňa az-kem ynanyarynam. ¹⁹ Çünki araňyzdaky Hudaýyň tassyklan adamlary belli bolar ýaly, araňyzda bölünişiň bolmagy zerurdyr. ²⁰ Siz bir ýere üşüşeniňizde, Rebbiň naharyny iýmek üçin üşmeýärsiňiz.

* 11:10 *Başynda... bolmalydyr* – grekçede: «başynda ygtyýar bolmalydyr».

²¹ Çünki nahar iýeniňizde, her kim öz naharyny beýlekilerden öňürti alyar, biri aç galyar, ýene biri serhoş bolýar. ²² Siziň iýmäge, içmäge öýüňiz yokmy? Ýa-da Hudaýyň ýygnaçyňy äsgermän, yoksullary utandyryarsyňyzmy? Men size näme diýeyin? Sizi taryplaýymy? Bu zatda sizi taryplamaryn. ²³ Çünki men Rebden alanymy size tabşyrdym. Reb Isa Özüniň tutulyp berlen gijesi çörek alyp, ²⁴ şükür edeninden soň, ony bölüp: «Alyň, iýiň, bu meniň siziň üçin döwlen bedenimdir, muny meni ýada salmak üçin berjaý ediň» diýdi. ²⁵ Şonuň ýaly-da, nahardan soň käsäni alyp: «Bu kase meniň ganym bilen berkidilen täze ähtdir, her gezek içeniňizde, meni ýada salmak üçin muny berjaý ediň» diýdi. ²⁶ Çünki siz bu çöregi her gezek iýeniňizde, kaseden her gezek içeniňizde, tä Özi gelyänçä, Rebbiň ölümini yglan edýänsiňiz. ²⁷ Şonuň üçin her kim mynasyp bolmadyk tärde Rebbiň bu çöregini iýse ýa bu kaseden içse, Onuň teni we gany babatda ýazykly bolar. ²⁸ Adam özüni synap görensoň, bu çörekden iýmeli, bu kaseden hem içmelidir. ²⁹ Çünki kim Rebbiň tenini saýgarman, gelsiksiz tärde iýse, içse, özüne garşy höküm iýýändir we içýändir. ³⁰ Şonuň üçin siziň araňyzda köpleri ejiz, hassa, ölenleriň hem sany az däl. ³¹ Öz-özümizi synan bolsak, höküm duçar bolmazdyk. ³² Üstümizden höküm çykarylanda, bize dünýä bilen bilelikde iş kesilmez ýaly, Reb bizi terbiýeleýär. ³³ Eý doganlar, nahar iýmek üçin üşüşeniňizde, biri-biriňize garaşyň. ³⁴ Siz höküm üçin üşüşmez ýaly, kim aç bolsa, öz öýünde iýsin. Galan zatlary bolsa özüm baramda düzederin.

12-NJI BAP*Ruhy sylaglar*

¹ Eý doganlar, men ruhy sylaglar barada-da, siziň bihabar galmagyňyzy islemeýäriň. ² Butparazkaňyz, biri sizi çekýän ýaly, dilsiz butlaryň yzyna eýerýärdiňiz. ³ Şonuň üçin size aýdýaryn: Hudaýyň Ruhy bilen gepleýän kişi: «Isa lagnat!» diýmez, hiç kim hem Mukaddes Ruh bilen bolmasa: «Isa Rebdir!» diýip bilmez. ⁴ Sylaglar dürli-dürli, ýöne Ruh şol bir Ruhdur. ⁵ Gulluklar-da dürli-dürli, ýöne Reb şol bir Rebdir. ⁶ Amallar dürli-dürli, ýöne hemmede her zady emele getirýän Hudaý şol bir Hudaýdyr. ⁷ Ýöne her kişä Ruhun aýan

bolmagy hemmãniň peýdalanmagy üçin berilýär. ⁸Çünki Ruh arkaly birine akyldarlyk sözi, ýene birine şol Ruh arkaly bilim sözi, ⁹başga birine şol Ruh arkaly iman, beýlekä şol Ruh arkaly şpa sylaglary, ¹⁰birine gudrat görkezme, ýene birine pygamberlik, başga birine ruhлары saýgarma, beýleki birine dürli diller, ýene birine bolsa dilleri düşündirme berilýär. ¹¹Bularyň hemmesini bolsa şol bir Ruh emele getirýär. Ol her birine Öz halaýşyna görä, aýry-aýry bölüp berýär.

Köp agza, bir ten

¹²Ýöne teniň bir we agzasynyň köp bolşy ýaly, teniň agzasy köp bolsa-da, bir tendir, Mesih-de şeýledir. ¹³Çünki ýehudy bolsun ýa grek bolsun, gul bolsun ýa azat bolsun – biziň hemmämiz bir Ruh arkaly bir tene çokundryldyk, hemmämize bir Ruhdan içirildi. ¹⁴Ten hem bir agzadan däl-de, köp agzadan ybaratdyr. ¹⁵Aýak: «Men el dældigim üçin, tene degişli dældirin» diýeni bilen, tene degişli bolman bilmez. ¹⁶Gulak: «Men göz dældigim üçin, tene degişli dældirin» diýeni bilen, tene degişli bolman bilmez. ¹⁷Tutuş ten göz bolan bolsa, onda eşiđiş nirede bolardy? Bary eşiđiş bolan bolsa, onda ysgaýyş nirede bolardy? ¹⁸Emma Hudaý agzanyň her birini tende Öz işleýşine görä goýdy. ¹⁹Hemmesi bir agza bolan bolsa, onda ten nirede bolardy? ²⁰Şeýlelikde, agza köp, ýöne ten bir. ²¹Göz ele: «Sen maňa gerek däl» diýip bilmez. Kelle aýaklara: «Siz maňa gerek däl» diýip bilmez. ²²Tersine, teniň ejiz görünýän agzalary has köp gereklidir. ²³Biz teniň hormatsyzrak görünýän agzasyna has köp hormat goýýarys, owadan däl agzalarymyzyň has köp görki bardyr. ²⁴Ýöne görkli agzalarymyz muňa mätäç däl. Emma Hudaý tende hiçbir bölünişik bolman, agzalar deňlik bilen biri-biriniň aladasyny etsin diýip, ²⁵teni guranda, ähmiýetsiz agzalary has köp hormatlady. ²⁶Bir agza horluk çekse, ähli agzalar bilelikde horluk çeker. Bir agza şöhratlansa, ähli agzalar bilelikde şatlanar. ²⁷Siz Mesihniň teni, aýry-aýry agzalarysnyňyz. ²⁸Hudaý ýygnakda birinjileri resul, ikinjileri pygamber, üçünjileri öwrediji edip oturtdy. Ondan soň gudrat görkezmeleri, soňra şpa sylaglaryny, ýardamlary, edaralary, dürli dilleri berdi. ²⁹Hemmeler resulmydyr? Hemmeler pygambermidir? Hemmeler öwredijimidir? Hemmeler gudrat görkezýänmidir? ³⁰Hemmelerin

şpa sylagy barmy? Hemmeler dürli dillerde gepleýärmik? Hemmeler dilleri manylandyryarmy? ³¹Siz ulurak sylaglara yhlas ediň, men ýene size mundan hem gowy ýoly görkezeyin.

13-NJI BAP

Söýgi

¹Eger men ynsan hem perişdeleriň dillerinde gepleýän bolsam, ýöne söýgim yok bolsa, onda jynýrdaýan misdirin ýa-da seslenýän simbalydyryn. ²Pygamberlik sylagym bolup, ähli syrлары hem ylymlary bilýän bolsam, daglary yerinden gozgajak imanym bolsa, ýöne söýgim bolmasa, onda men hiçdirin. ³Ähli zadymy paýlap, yoksullary doýursam, tenimi ýakmaga bersem, ýöne söýgim bolmasa, onda munuň maňa hiç bir peýdasy yokdur. ⁴Söýgi sabyrlydyr, şepatlydyr, söýgi görüpçilik edýän däl, söýgi öwünip, tekebirlik edýän däl. ⁵Biabraýçylykly iş edýän däl, öz nepini gözleýän däl, gaharlanýan däl, içinde hylt saklaýan däl. ⁶Adalatsyzlyga şatlanman, hakykata şatlanýandyr. ⁷Her zada döz gelýändir, her zada ynanýandyr, her zada umyt baglaýandyr, her zada çydaýandyr. ⁸Söýgi asla tükenmez. Pygamberlikler bolsa aýrylar, diller dymar, bilim ýoga çykar. ⁹Çünki biz bölekleyin bilip, bölekleyin pygamberlik edýäris. ¹⁰Ýöne kämil bolan gelende, bölekleyin bolan aradan aýrylar. ¹¹Men çagakam, çaga ýaly gepläp, çaga ýaly oýlanyp, çaga ýaly paýhas ederdim, ulalanymda, çaga gylyklarymy goýdum. ¹²Şindi her zady aýnadaky ýaly ümüzli görýäris, ýöne şol wagt ýüzbe-ýüz göreris. Häzir men bölekleyin bilýärim, ýöne şol wagt öz bilinişim ýaly bilerin. ¹³Häzir şu üçüsi galýar: iman, umyt, söýgi. Bularyň in ulusy bolsa söýgüdir.

14-NJI BAP

Diller hem pygamberlik

¹Söýginiň zyznda boluň hem-de ruhy sylaglara, has-da pygamberlik etmäge yhlas ediň. ²Çünki bilinmeyän dilde gepleýän, adam bilen däl-de, Hudaý bilen gepleşýändir, çünki oňa hiç kim düşünýän däl, ol syrлары ruh bilen aýdýandyr. ³Pygamberlik edýän kişi adamlary abatlamak, nesihat we göwünlük bermek üçin gepleýändir.

⁴ Başga dilde gepleýän özüni abatlaýandyr, ýöne pygamberlik edýän ýygnagy abatlaýandyr. ⁵ Men siziň hemmãniziň başga dillerde geplemegiňizi, has-da pygamberlik etmegiňizi arzuw edýärim. Bu dillerde gepleýän ýygnagyň abatlanmagy üçin düşündirmeyän bolsa, onda pygamberlik edýän ondan gowudyr. ⁶ Eý doganlar, men siziň ýanyňyza baryp, başga dillerde geplesem, ýöne ylham, bilim, pygamberlik ýa taglymatdan gürrüň bermesem, size näme haýrym deger? ⁷ Ses çykarýan jansyz zatlar, meselem, tüýdük ýa gusli biri-birinden parhly ses çykarmasa, tüýdük ýa gusli bilen näme çalyňyandygy nähili bilner? ⁸ Çünki surnay hem näbelli ses çykarsa, urşa kim taýýarlanar? ⁹ Şeýlelikde, siz hem dil arkaly düşnükli gürrüň bermeseňiz, näme aýdýanyňyz nähili bilner? Çünki bu howa gürrüň berdigimiz bolar. ¹⁰ Dünýäde dürli-dürli dilleriň bardygy, olaryň hiç biriniň-de manysyz dälidiği gürrüňsizdir. ¹¹ Ýöne aýdylana düşünmesem, onda men gepleýäne bigäne, ol hem maňa bigäne bolar. ¹² Şeýlelikde, siz hem ruhy sylaglara yhlas edişinize görä, ýygnagy abatlamak üçin, sylaglara baý bolmaga çalşyň. ¹³ Şonuň üçin bilinmeyän dilde gepleýän adam ony manylandyrrar ýaly doga etsin. ¹⁴ Çünki men başga bir dilde doga edýän bolsam, ruhum doga edýändir, ýöne akylm miwesizdir. ¹⁵ Näme etmeli? Men ruh bilen doga etjek, ýöne akyl bilen hem doga etjek. Ruh bilen nagma aýtjak, ýöne akyl bilen hem nagma aýtjak. ¹⁶ Sebäbi sen ruh bilen alkış aýt-sañ, bilimsiz adamlar seniň şüküriňe nähili «omyn» diýsin? Sebäbi ol seniň näme aýdýanyňa düşüňýän dälidir. ¹⁷ Dogry, sen gowy şükür edýärsiň, ýöne beýleki abatlanmaýar. ¹⁸ Men dillerde hemmãnizden köp gepleýänime Hudaýa şükür edýärim. ¹⁹ Ýöne ýygnakda beýlekilere-de öwreder ýaly, akylm bilen baş söz aýtmagy başga dilde on mün söz aýtmakdan gowy görýärim.

²⁰ Doganlar, akylda çaga ýaly bolman, ýamanlykda çaga ýaly bolup, akylda kämil boluň. ²¹ Reb şeýle diýýär: «Men bu halka başga diller bilen, yatlaryň agzy bilen gürrüň bererin, şonda-da Meni diňlemezler» diýip Kanunda ýazylygydyr. ²² Şeýlelikde, diller iman edenlere däl-de, iman etmediklere, pygamberlik hem iman etmediklere däl-de, iman edenlere alamatdyr. ²³ Bütin ýygnak bir ýere üşüp, ählisi başga dillerde geplese we bilimsizler ýa-da iman etmedikler

çeri girse, olar: «Siz aklyňyňyzdan azaşypsyňyz» diýmezmi? ²⁴ Emma hemmeler pygamberlik etse we bir iman etmedik ýa bir bilimsiz içeri girse, hemmeler tarapyndan ýazgarylyp, hemmeler tarapyndan höküm ediler. ²⁵ Ýüreginiň gizlin syrlary aýan bolup, ýüzin ýykylar, «Hudaý, dogrudan-da, siziň arañyzda» diýip, Hudaýa sežde eder.

Tertipli ybadat

²⁶ Doganlar, indi näme? Bir ýere üşüşeniňizde, siziň her biriniňizde mezmur, tälim, dil, ylham ýa dilleri düşündirme bardyr – ählisi abatlama üçin bolsun. ²⁷ Kimdir biri bilinmeyän dilde gepleýän bolsa, onda iki ýa-da iň ýokarsy üç adam nobatma-nobat gepläp, biri-de manylandyrsyn. ²⁸ Düşündirýän yok bolsa, onda ol adam ýygnakda dymyp, özüne we Hudaýa gürrüň bersin. ²⁹ Pygamberleriň hem ikisi ýa üçüsi gürrüň berip, beýlekiler saýgarsynlar. ³⁰ Oturanlardan birine ylham gelse, onda ilkinji dymysyn. ³¹ Çünki hemmeler öwrenip, hemmeler öwüt alar ýaly, hemmãniz biri-biriňiziň zyzndan pygamberlik edip bilersiňiz. ³² Pygamberleriň ruhlary pygamberlere tabyndyr. ³³ Çünki Hudaý tertipsizlik Hudaýy däl-de, mukaddesler ýygnaklarynyň hemmesinde bolşy ýaly, parahatlyk Hudaýydyr. ³⁴ Ýygnaklarda aýallaryňyz geplemesin, çünki olara geplemäge rugsat edilen dälidir. Olar, kanunyň hem aýdyşy ýaly, tabyn bolmalydyrlar. ³⁵ Olar bir zady öwrenjek bolsalar, öýde öz ärlerinden sorasynlar, çünki aýala ýygnakda geplemek aýypdyr. ³⁶ Hudaýyň sözi, eýsem, sizden çykdymy? Ýa diňe size yetdimi? ³⁷ Özüni pygamber ýa ruhda kämil saýýan adam size ýazanlarymyň Rebbiň buýrugydygyny aňlasyn. ³⁸ Biri nadanlyk etse, goý, nadanlyk etsin. ³⁹ Şonuň üçin, eý doganlar, pygamberlik etmäge yhlas ediň, başga dillerde geplemegi-de gadagan etmäň. ⁴⁰ Ýöne herki zat sypaýyçylyk hem tertip bilen bolsun.

15-NJI BAP

Mesihniň direlmeginiň ähmiýeti

¹ Eý doganlar, size Hoş Habary ýatladýaryn. Men ony size wagyz etdim, siz hem ony unap, oňa bagly galdyňyz. ² Size wagyz eden sözümi tutsañyz, eden imanyňyz biderek bolmaz, ol arkaly

gutularsýňyz. ³ Çünki men alanymy öňürti size tabşyrdym. Mesih Ýazgylara görä, biziň günälerimiz üçin öldi. ⁴ Jaylandy we Ýazgylara görä, ölerden üç günden soň direldi. ⁵ Onsoň Kifasa, soň-da Onkilere göründi. ⁶ Ondan soň baş ýüzden köp dogana birden göründi. Bu doganlaryň köpüsi häzir hem diri, käbirleri bolsa öldi. ⁷ Ondan soň Ýakuba, soň hem bütün resullara göründi. ⁸ İn soňunda hem biwagt doglan çaga ýaly bolan maňa göründi. ⁹ Çünki men resullaryň in kiçisi, resul adyny almaga hem mynasyp dälidirin, sebäbi men Hudaýyň ýygnagyna azar berdim. ¹⁰ Ýöne näme bolsam, Hudaýyň merhemeti arkaly boldum, Onuň maňa görkezen merhemeti biderek bolman, olaryň hemmesinden köp zähmet çekdim. Muny men däl-de, meniň bilen bolan Hudaýyň merhemeti etdi. ¹¹ Indi men bolaýyn, olar bolsun, biz şeýle wagyz edýäris, siz hem şeýle iman getirdiňiz.

Ölüleriň direlişi

¹² Mesih direldi diýip wagyz edilýän bolsa, onda siziň arañyzdan käbirleri näme üçin ölüler direlmez diýýär? ¹³ Ölüler direlmeýän bolsa, onda Mesih hem direlen dälidir. ¹⁴ Mesih direlmedik bolsa, onda biziň wagyz etmegimiz biderek, siziň hem imanyňyz biderekdir. ¹⁵ Şeýlelikde, biz Hudaý hakda ýalançy şaýatlar bolarys, çünki biz Hudaý Mesihi direltdi diýip güwä geçdik. Eger ölüler direlmeýän bolsa, Ony-da direlden dälidir. ¹⁶ Çünki ölüler direlmeýän bolsa, Mesih hem direlen dälidir. ¹⁷ Mesih direlmedik bolsa, onda siziň imanyňyz hem puç bolup, siz entek öz günäleriňiziň içindesiniz. ¹⁸ Şeýle hem Mesihde imanly bolup ölenler-de heläk bolandyr. ¹⁹ Biz diňe bu ýaşayyşda Mesihe umyt baglan bolsak, onda bütün ynsanlaryň in bagtygarasydyrys. ²⁰ Emma Mesih ölüleriň ilkinji miwesi bolup ölümden direldi. ²¹ Çünki ölümiň ynsan arkaly gelşi ýaly, ölüleriň direlişi-de ynsan arkaly geldi. ²² Çünki Adam ata bagly bolup, hemmäniň ölişi ýaly, Mesihe bagly bolup hem hemmeler ýaşayyşa yeter. ²³ Ýöne her kes öz nobatyna görä: ilkinji miwe bolan Mesih, Ol gelensoň hem Mesihinkiler. ²⁴ Soňra Ol her hili baştutanlygy, her hili häkimiyeti hem gudraty yok edip, Patşalygy Ata Hudaýa tabşyranda, ahyrzaman bolar. ²⁵ Çünki Ol bütün duşmanlaryny ayak astyna salyança höküm sürmelidir. ²⁶ Ýogaldyljak soňky duşman bolsa

ölümdir. ²⁷ Çünki hemme zady Onuň ayaklarynyň astyna tabyn edendir. Ýöne ähli zat Oňa tabyn edildi diýlende, her zady Oňa tabyn etdiren Hudaýyň aýratynlyk gazanýanlygy äşgärdir. ²⁸ Emma ähli zat Oňa tabyn bolanda, Ogluň özi hem, Hudaý hem ähli zatda höküm sürer ýaly, Oňa ähli zady tabyn etdirene tabyn bolar. ²⁹ Ýogsa, ölüler üçin çokundrylanlar näme eder? Ölüler asla direlmeýän bolsa, onda nämä olar üçin çokundrylýarlar? ³⁰ Nämä biz häli-şindi howp astyna girýäris? ³¹ Eý doganlar, siz barada Rebbimiz Mesih Isada bolan magtanjyma kasam, men her gün ölüm bilen yüzbe-yüz bolýaryn. ³² Eger bir adam ýaly oýlanyp, Efesosda ýabany haywanlar bilen uruş eden bolsam, maňa näme peýdasy bar? Ölüler direlmeýän bolsa, onda iýeliň, içeliň, çünki ertir öleris.

³³ Aldanmaň! Ýaman ýaranlar ýagşy ahlagy bozýandyr. ³⁴ Dogru-lyk bilen hüşgär boluň, günä etmäň, çünki siziň käbirleriňiz Hudaýy tanamaýar. Men muny siziň utanmagyňyz üçin aýdýaryn.

Direlen täze ten

³⁵ Emma biriniň: «Ölüler nähili direler? Haýsy ten bilen geler?» diýmegi mümkindir. ³⁶ Eý akmak! Seniň ekýän zadyň ölmese, ýaşayyşa gowuşmaz. ³⁷ Sen ekeňde gögermeli bütün ösümligi däl-de, diňe tohumyny, bugdaý ýa başga bir ösümligiň tohumyny ekýärsiň. ³⁸ Ýöne Hudaý oňa Öz isleyşi ýaly, bir ten, her tohumyň öz tenini berýär. ³⁹ Hemme et bir et dälidir, ynsan eti başga, haywan eti başga, guşlaryň eti başga, balyklaryň eti bir başgadyr. ⁴⁰ Asmana degişli tenler hem dünewi tenler bardyr, ýöne asmana degişlileriň şöhraty başga, dünewileriňki başgadyr. ⁴¹ Günün şöhraty başga, Aýyň şöhraty başga we ýyldyzlaryň şöhraty başgadyr, çünki şöhratda ýyldyz hem ýyldyzdan parhlydyr. ⁴² Ölüleriň direlmeği-de şeýledir. Ten çüýremede ekilip, çüýremezlikde galýandyr; ⁴³ harlykda ekilip, şöhratda galýandyr, ejizlikde ekilip, kuwwatda galýandyr; ⁴⁴ tebigy ten ekilip, ruhy ten galýandyr. Tebigy ten bar bolsa, ruhy ten hem bardyr. ⁴⁵ Şeýle-de ýazylydyr: «Ilkinji ynsan Adam ýaşayan jan boldy», ýöne soňky Adam ýaşayyş berýän ruh boldy. ⁴⁶ Emma ruhy bolan däl-de, tebigy bolan ilkinjidir, ruhy bolan soň gelendir. ⁴⁷ Ilkinji adam ýerden, toprakdandyr, ikinji adam bolsa Gökden inen

Rebdir*. ⁴⁸ Toprakdan bolan adam nähili bolsa, topraga degişliler hem şeýledir. Gökden inen nähili bolsa, Göge degişliler hem şeýledir. ⁴⁹ Biz toprakdan bolanyň keşbini nähili göteren bolsak, Gökden ineniň keşbini hem şeýle götereris.

⁵⁰ Ýöne, eý doganlar, men et bilen ganyň Hudaýyň Patyşalygyndan paý alyp bilmeýänini, şeýle hem çüýreyäniň-de çüýremezlikden paý alyp bilmeýänini aýdýaryn. ⁵¹ Ine, size bir syry paş edeýin. Biziň hemmämiz öljek däl, soňky surnay çalmanda, birden göz açyp-ýumasy salymda üýtgediljekdiris. ⁵² Çünki surnay çalyňjak, ölüler çüýremez bolup, direljek, biz üýtgediljekdiris. ⁵³ Sebäbi bu çüýreyän çüýremezlik donuny geýmelidir, bu ölümlü ölmezlik donuny geýmelidir. ⁵⁴ Bu çüýreyän çüýremezlik, bu ölümlü ölmezlik donuny geýende, «ölüm ýeňişde ýuwduldy» diýen söz ýerine ýeter. ⁵⁵ «Eý ölüm, hany seniň tikenini**? Eý, ölüler diýary, hany seniň yeňişini***?» ⁵⁶ Ölümiň tikenini günädir, günäniň güýji bolsa kanundy. ⁵⁷ Emma Rebbimiz Isa Mesih arkaly bize yeňiş yhsan eden Hudaýa şükür! ⁵⁸ Şonuň üçin, eý söýgüli doganlar, elmydam berk, durnukly bolup, Rebbiň işine yhlasly ýapyşyň, çünki zähmetiňiziň Rebde boş daldigini bilýänsiňiz.

16-NJY BAP

Kömek ýygnama barada öwütler

¹ Mukaddesler üçin kömek ýygnama hakda, siz hem Galatýa ýygnaklaryna tabşyryşym ýaly ediň. ² Men baranymda, ýygnama zerurlygy bolmaz ýaly, siziň her biriňiz hepdäniň birinji günü öz ýagdaýyna görä, bir mukdar pul süýşürüp, ýanynda saklasyn. ³ Baranymda bolsa mynasyp gören adamlaryňyzy siziň gatanjyňyzy Iýerusalime gowşurur ýaly, hatlar bilen ýollaryn. ⁴ Meniň gitmegim hem ýarasykly bolsa, onda olar meniň bilen gider.

* 15:47 *Gökden inen Rebdir* – iň gadymy golýazmalarda: «Gökden inendir».

** 15:55 *Tikenini* – iň gadymy golýazmalarda: «yeňişin».

*** 15:55 *Yeňişin* – iň gadymy golýazmalarda: «tikenini».

Aýratyn islegler we salamlar

⁵ Makedoniýadan geçnimden soň, siziň ýanyňyza-da bararyn, sebäbi men Makedoniýadan geçmekçi. ⁶ Meni gitjek ýerime ugratmagyňyz üçin, belki, siziň ýanyňyzda bir mütdet galaryn ýa gysy-da geçirerin. ⁷ Çünki sizi häzir ýol ugrunda göresim gelenok. Reb rugsat etse, birnäçe wagtlap ýanyňyzda bolaysam diýen umydym bar. ⁸ Men Hasyly baýramyna çenli Efesosda bolaryn. ⁹ Çünki maňa uly, iş bitiriji bir gapy açyldy, garşy çykýanlar hem köp. ¹⁰ Timoteos baranda, ýanyňyzda gorkusyz bolar ýaly, göz-gulak boluň, sebäbi ol hem meniň ýaly Rebbiň işini edýär. ¹¹ Ony hiç kim äsgermezlik etmesin. Meniň ýanyma geler ýaly, ony sag-salamat ýola salyň. Çünki men oňa doganlar bilen bilelikde garaşýaryn. ¹² Dogan Apollos hakda aýdanymda bolsa, men doganlar bilen bilelikde siziň ýanyňyza gitmegini ondan köp haýyş etdim, emma onuň şu wagt gelmäge meýli ýok; amatly pursat tapanda geler.

¹³ Hüşgär boluň, imanda berk duruň, mert boluň, gujurly boluň! ¹⁴ Edýän ähli zadyňyz söýgi bilen bolsun. ¹⁵ Doganlar, sizden şuny haýyş edýärim, siz Stefanyň içersini tanaýansyňyz, olaryň Ahaýada ilkinji mesihilerdigini we mukaddesleriň gullugyna berlendiklerini bilýänsiňiz. ¹⁶ Siz hem şeýle adamlara, olar bilen işläp, zähmet çekýänleriň hemmesine baş egiň. ¹⁷ Men Stefanyň, Fortunatusyň we Ahaýakusyň gelenine begenýärim, sebäbi olar maňa siziň ýoklugyňyzy bildirmeyärler. ¹⁸ Çünki olar meniň ruhuma-da siziňkä berişleri ýaly ynjalýk berdi. Şeýle adamlaryň gadyryny bilin.

¹⁹ Aziýanyň ýygnaklary size salam aýdýar. Akila we Priskilla öýlerindäki ýygnak bilen birlikde size Rebde köp salam aýdýar. ²⁰ Doganlaryň bary size salam aýdýarlar. Biri-biriňize mukaddes ogşuk bilen salam aýdyň. ²¹ Men Pawlus öz salamymy öz elim bilen ýazýaryn. ²² Reb Isa Mesihi söýmeýäne lagnat bolsun. Eý Rebbimiz, gel! ²³ Reb Isa Mesihiniň merhemeti siziň bilen bolsun! ²⁴ Meniň söýgim Mesih Isada siziň ähliňiz bilen bolsun! Omyň.

PAWLUSYŇ KORINTOSLYLARA IKINJI HATY

1-NJI BAP

¹ Hudaýyň islegi bilen Isa Mesihniň resuly bolan Pawlusdan we dogan Timoteosdan bütin Ahaýadaky mukaddesleriň baryna, Hudaýyň Korintosdaky ýygnaqlaryna salam! ² Atamyz Hudaý, Reb Isa Mesih size merhemet etsin, parahatlyk bersin!

Teselliler Hudaýy

³ Rebbimiz Isa Mesihniň Hudaýy hem Atasyna alkys! Ol rehimler Atasy, bütin teselliler Hudaýydyr. ⁴ Hudaýyň bize berýän tesellisi bilen biz-de her hili muşakgat içindäkilere teselli berer ýaly, Ol her muşakgatymyzda bize teselli berýär. ⁵ Çünki Mesihniň görgüleriniň bizde artyşy ýaly, biziň tesellimiz hem Mesih arkaly artýar. ⁶ Muşakgat çekýän bolsak, bu siziň teselli tapyp, gutulmagyňyz üçindir. Bu gutulyş biziň hem görýän görgülerimize döz gelmegiňiz bilen emele gelýändir. Bize teselli berilýän bolsa, bu siziň teselli tapmagyňyz, gutulmagyňyz üçindir*. ⁷ Biziň siz hakdaky umydymyz berkdir, çünki görgülerimize şarik bolşuňyz ýaly, ruhlanmamyza-da şarikdigiňizi bilýäris. ⁸ Çünki, eý doganlar, Aziýada biziň başymyza gelen muşakgatlardan siziň habarsyz bolmagyňyzy islemeýäris. Biz çendenaşa, çydardan agyr kynçylyga düşüp, diri galmakdan hem

* ^{1:6} In gadymy golyazmalarda: Muşakgat çekýän bolsak, bu siziň teselli tapmagyňyz üçindir. Bize teselli berilýän bolsa, bu biziň hem görýän görgülerimize döz gelmegiňiz bilen emele gelen siziň teselli tapmagyňyz üçindir.

umydymyzy üzdük. ⁹ Ölüm jezasyny içimizde duýduk. Bu özümüze däl-de, ölüleri direlden Hudaýa bil baglamagymyz üçin boldy. ¹⁰ Ol bizi şeýle uly ölümden gutardy we gutarýar. Biziň üçin edýän dogalaryňyzyň kömegi bilen Onuň bizi ýene-de gutarjagyna umyt baglaýarys. ¹¹ Şeýlelikde, köp adamlaryň dogasy netijesinde, bize berlen merhemetden ötri köpler biz babatda Hudaýa şükür eder. ¹² Çünki biziň buýsanjymyz bu dünýäde, ylaýta-da, siziň bilen bolan gatnaşygymyzda tebigy akyldarlyk bilen däl-de, Hudaýyň merhemeti bilen, Hudaýdan bolan mukaddeslik we janypkeslik bilen gezenligimize ynsabymyzyň güwäligidir. ¹³ Çünki biz size okaýanlaryňyzdan, düşüňänleriňizden başga hiç bir zady ýazmaýarys. ¹⁴ Bölekleýin düşünişiňiz, Rebbimiz Isa Mesihniň gününde biziň buýsanjymyz bolşuňyz ýaly, biziň hem siziň buýsanjyňyz bolmagymyz üçin, muňa soňuna çenli düşünersiňiz diýen umydyň bar.

Pawlus Korintosa wagtynda baryp bilmeyär

¹⁵ Bu ynam bilen bähbidiňiz iki esse bolar ýaly, öňürti size barsam, ¹⁶ siziň üstüňiz bilen Makedoniýa geçip, Makedoniýadan ýene size gelip, Ýahuda siz ýola salarsyňyz diýen niýetim bardy. ¹⁷ Men şeýle niýet edip, durnuksyzlyk etdimmi? Ýa mende hem «hawa, hawa» hem-de «ýok, ýok» bolar ýaly, niýet edýänlerimi adam pikiri boýunça niýet edýärimmi? ¹⁸ Biziň size gowşuran sözümiň hem «hawa», hem «ýok» dældigine Hudaýyň ynamdarlygynyňdan ant içýärim. ¹⁹ Çünki Silwanus we Timoteos dagymyz tarapdan siziň araňyzda wagyz edilen Hudaýyň Ogly Isa Mesih «hawa» we «ýok» bolman, Onda hemişe «hawa» bolandyr. ²⁰ Hudaýyň ähli wadalary Mesihde «hawadyr». Şonuň üçin, biz arkaly Hudaýa şöhrat bolar ýaly, omyn Ol arkaly aýdylýandyr. ²¹ Bizi siz bilen birlikde Mesihde berkidem, wezipä bellän Hudaýdyr. ²² Ol bize möhür basyp, Mukaddes Ruh yüreklerimizde girew goýdy. ²³ Hudaýy janyma güwä tutýaryn, şu çaka çenli Korintosa gelmedigimiň sebäbi sizi aýamakdy. ²⁴ Bu biz siziň imanyňyzyň üstünden höküm sürýäris diýmek däl, biz satlygyňyz üçin siziň işdeşleriňizdir. Çünki siz imanda berk dursuňyz.

2-NJI BAP

¹Men siziň ýanyňyza ikilenç gaýgy bilen gelmezligi ýüregime düwdüm. ²Çünki sizi gaýgylandyrsam, gaýgylandyran adamym bolmasa, meni şatlandyrjak kim? ³Muny gelemde şatlanmaly adamlarymdan gaýgylanmaýyn diýip ýazdym. Çünki meniň şatlygymyň hemmãniňiň şatlygydygyna ynanýaryn. ⁴Men size agyr muşakgat we ýürek gorkusy zerarly köp gözyaş dököp, siziň gaýgylanmagyňyz üçin däl-de, meniň özüňize bolan bol söýgimi bilmegiňiz üçin ýazdym.

Günäkãri bagyşlaň

⁵Biri gaýgylandyran bolsa, ol meni däl-de, ulaltmaýyn welin, belli bir derejede siziň hemmãnizi gaýgylandyrandyr. ⁶Şeýle adama köplügiň beren şol jezasy ýeterlikdir. ⁷Beýle adam çendenaşa gaýga batmaz ýaly, ony bagyşlamalysyňyz, ruhlandyrmalysyňyz. ⁸Şonuň üçin oňa bolan söýgiňizi tassyklamagyňyzy sizden haýş edýãrin. ⁹Şoňa görã-de, men siziň her zatda boýun bolýanlygyňyzy synagda biljek bolup ýazdym. ¹⁰Siz kimi bir zatda bagyşlasaňyz, men hem bagyşlaýaryn, sebãbi men hem birini bir zatda bagyşlan bolsam, bagyşlanymy siziň üçin Mesihiniň huzurynda bagyşladym. ¹¹Muny şeýtãn bizden üstün çykmasyn diýip etdim, çünki biz onuň yaman niýetlerinden habarsyz dãldiris.

Tãze ähtiň gullukçylary

¹²Men Mesihiniň Hoş Habaryny wagyz etmãge Troasa baranymda, maňa Reb tarapyndan bir gapy açylanda, ¹³ruhumda ynjalýgym ýokdy, çünki doganym Titusy tapman, olar bilen hoşlaşyp, Makedoniya gitdim. ¹⁴Emma bizi Mesihiniň zyzndan elmydam yeňişli ýollardan ýöredýãn, biz arkaly her yerde Özüni tanamaklygyň atyr ysny saçaýan Hudaýa şükür! ¹⁵Çünki biz hem gutulanlaryň, hem-de helãk bolanlaryň arasynda Hudaý üçin Mesihiniň atyr ysydyrys. ¹⁶Biz birine ölüm getirýãn ölüm ysy, beýlekã bolsa ýaşayş getirýãn ýaşayş ysydyrys. Kim bu zatlara mynasyp? ¹⁷Çünki biz, köp adamlar ýaly, Hudaýyň sözüni alyş-çalyş etmãn, eýsem, Hudaýdan bolup, Hudaýyň huzurynda Mesihe baglylykda janypkeşlik bilen gepleýãris.

3-NJI BAP

¹Biz ýene-de özümiçe maslahat bermãge başlaýarysmy? Bize kãbirleri ýaly sizden ýa-da size maslahat hatlary gerekmi? ²Siz biziň ýüregimizde ýazylan, ähli adamlar tarapyndan tanalan, okalan hatymyzy syňyz. ³Hyzmatymyzyň netijesi hökmünde syýa bilen dãl-de, diri Hudaýyň Ruhy bilen, daş sahypalaryň ýüzünde dãl-de, ýüregiň et sahypalarynyň ýüzünde ýazylan Mesihiniň hatydygyňyz ašgãrdir. ⁴Biziň Mesih arkaly Hudaýa bolan ynamymyz şeýledir. ⁵Bir zady hamala özümiçden ýaly saýmaga biziň özümiç ukyply dãl-de, eýsem, ukybymyz Hudaýdandyr. ⁶Ol bize harp dãl-de, ruh esasyndaky Tãze Ähtiň gullukçylary bolmak ukybyny berdi, sebãbi harp öldürýãr, ýöne ruh ýaşadýãr.

Tãze ähtiň şöhraty

⁷Ölüm gullugy daşlaryň ýüzüne oýulup ýazylan harplar bilen şöhratda gelip, Ysraýyl ogullary Musanyň ýüzündãki geçip barýan şöhrat üçin onuň ýüzüne gözlerini sowman bakyp bilmedik bolsa, ⁸Onda Ruh gullugy has şöhratda bolmazmy? ⁹Çünki iş kesme gullugy şöhratly bolsa, onda dogruyklyk hyzmaty has hem şöhratlydyr. ¹⁰Çünki öňki şöhratlanan soňkynyň artyk şöhratyna garanda, şöhratlanan dãldir. ¹¹Çünki geçip barýan şöhratly bolan bolsa, onda galyjy has hem şöhratlydyr. ¹²Şeýle umydymyzyň barlygyna görã, uly gaýratymyz hem bardyr. ¹³Biz Musa ýaly dãldiris. Ol, Ysraýyl ogullary geçip barýan şöhratyň soňuny görmesin diýip, öz ýüzünü perdelãpdı. ¹⁴Ýöne olaryň akyllary küteldi, sebãbi şu güne çenli Kõne Äht okalanda, şol perde syrylman galyp, diñe Mesihde aradan aýrylýãr. ¹⁵Musa okalanda, perde şu güne çenli olaryň ýüregini büreýãr. ¹⁶Ýöne biri Rebbe tarap öwrülende, ol perde aýrylýãr. ¹⁷Reb Ruhdur. Rebbiň Ruhy niredede bolsa, azatlyk hem şol ýerdedir. ¹⁸Emma biziň hemmãmiz perdesi aýrylan ýüz bilen Rebbiň şöhratyny görüp, şöhrat üstüne şöhrat bilen şol keşbe dönderilýãndiris. Bu hem Ruh bolan Mesih tarapyndyr.

4-NJI BAP*Ruhdan düşmeýäris*

¹ Şonuň üçin özümize görkezilen merhemet saýasynda bu hyz-mata ýetenimiz üçin, biz ruhdan düşmeýäris. ² Gizlin, utançly ýol-lary ret etdik. Biz hile bilen gezmän, Hudaýyň sözünüň saplygyny bozman, hakykaty aýan edip, özümizi Hudaýyň huzurynda ähli adam ynsabyna maslahat berýäris. ³ Biziň Hoş Habarymyz perde-li-de bolsa, heläk bolanlar üçin perdelidir. ⁴ Hudaýyň keşbi bolan Mesihniň şöhratynyň Hoş Habarynyň nury olary ýagtylandyrmasyň diýip, bu dünýäniň tañrysý* imansyzlaryň akyllaryny küteldendir. ⁵ Çünki biz özümizi däl-de, Mesih Isany Reb diýip, özümizi bolsa Isanyň hatyrasyna siziň gullaryňyz diýip yglan edýäris. ⁶ Çünki «Tümlükden nur parlasyň» diýen Hudaý Mesihniň ýüzünde Hudaýyň şöhratyny tanamak nuruny bermek üçin biziň ýüregimizi ýagtylandyrdy. ⁷ Ýöne in üstün gudratyň bize däl-de, Hudaýa degişlidigi bilinsin diýip, bu genji toprak gaplarda saklap ýörüs. ⁸ Biz her tarap-dan gysylýarys, ýöne owranmaýarys. Biz çäresiz ýagdaýdadyrys, ýöne çykalgasyz däl-diris. ⁹ Kowalanyandyrys, ýöne terk edilen däl-diris. Ýere urlandyrys, ýöne ölen däl-diris. ¹⁰ Isanyň ýaşayşy tenimizde aýan bolsun diýip, Onuň ölümünü hemişe tenimizde göterýäris. ¹¹ Çünki biziň ölümlü tenimizde Isanyň ýaşayşy hem aýan bolsun di-yip, biz – ýaşayanlar Onuň hatyrasyna ölüme tabşyrylýarys. ¹² Şeýlelik-de, ölüm bizde, ýaşayşy bolsa sizde işleýär.

¹³ «Iman etdim, şonuň üçin gepledim» diýip ýazylyşyna görä, biz-de bu iman ruhuna eýe bolup iman edýäris, şonuň üçin-de gep-leýäris. ¹⁴ Çünki Reb Isany Direldeniň bizi hem Isa arkaly** direl-dip, siz bilen birlikde Öz önünde duruzjagyny bilýäris. ¹⁵ Sebäbi Hudaýyň merhemeti kân adamlar arkaly köpelip, Hudaýyň şö-hratyna şüküri artdyrar ýaly, ähli zat siziň üçindir. ¹⁶ Munuň üçin, biz ruhdan düşmeýäris, gaýtam, daşky adamymyz bozalsa-da, içki adamymyz günbe-günden tazelenyär. ¹⁷ Sebäbi wagtlaýyn, ýeniň

* 4:4 *Bu dünýäniň tañrysý* – şeytan.

** 4:14 *Isa arkaly* – in gadymy golýazmalarda: «Isa bilen birlikde».

muşakgat biziň üçin juda artykmaç şöhratyň ebedi agramyny eme-le getirýär. ¹⁸ Sebäbi biz görünýän zatlara däl-de, görünmeýänlere seredyäris, çünki görünýänler wagtlaýyn, görünmeýänler ebedidir.

5-NJI BAP*Gökdäki mesgenimiz*

¹ Çünki biziň bu dünewi öýümüz, bu çadyr* weýran bolsa, Gök-de Hudaýdan bir ymaratymyzyň, el bilen ýasalmadyk ebedi öýümüzüň bardygyny bilýäris. ² Sebäbi Gökdäki mesgenimizi geýinmegi küý-säp, munda ah çekýäris. ³ Ýöne geýinsek, ýalaňaç görünmeris. ⁴ Çünki bu çadyrda bolýan biz yük astynda ah çekýäris, sebäbi pany bolanlary ýaşayşy ýuwutsyn diýip, ýalaňaçlanmak däl-de, geýin-mek isleýäris. ⁵ Hudaý bizi şunuň özi üçin taýýarlap, bize Ruhy hem girew berdi. ⁶ Şeýlelikde, hemişe gaýratly bolup, tende mesgen tut-ýan wagtymyz Rebden uzakdadygymyzy bilýäris – ⁷ çünki biz didar ar-kaly däl-de, iman arkaly gezyäris. ⁸ Gaýratly bolup, tenden aýrylmagy, Rebbiň ýanynda mesgen tutmagy gowy görýäris. ⁹ Şonuň üçin bu tende ýaşasak-da, aýrylsak-da, Onuň pisindi oturjak adamlary bol-maga yhlas edýäris. ¹⁰ Çünki ýagşy bolsun, ýaman bolsun, beden-dekäk öz edenlerimize laýyk almytymyzy almak üçin, hemmämiz Mesihniň höküm kürsüsi önünde häzir bolmalydyrys.

Ýaraşdyrma gullugy

¹¹ Şeýlelikde, biz Rebden gorkmagyň nämedigini bilýändigimiz üçin adamlary ynandyryarys, ýöne Hudaýa aýandyrys, siziň yn-sabyňyza-da aýandyrys diýen umydym bar. ¹² Biz ýene-de özümizi size maslahat bermeyäris, ýöne ýürek bilen däl-de, daşky görnüş bilen magtanyňlara aýdara gepiňiz bolar ýaly, size biziň bilen magtan-maga esas berýäris. ¹³ Biz aklymyzy ýitiren bolsak, bu Hudaý üçindir, eger-de aklymyz başymyzda bolsa, siziň üçindir. ¹⁴ Çünki Mesihniň söýgüsi bizi mejbur edýär, sebäbi biri hemmäniň ugrunda öldi, eýle bolsa, hemmesi ölendir diýip hasap edýäris. ¹⁵ Ol ýaşayanlar ar-tykmaç özleri üçin däl-de, olar ugrunda Ölen we Direlen üçin ýaşasyn

* 5:1 *Çadyr* – ten.

diýip, hemmäniň ugrunda öldi. ¹⁶ Şonuň üçin biz mundan beýläk hiç kimi adam ölçeglerine görä tanamaýarys. Mesihi şeýle tanan hem bolsak, indi beýle tanamaýarys. ¹⁷ Şonuň üçin kim Mesihe bagly bolsa, ol täze mahlukdyr. Köne zatlar geçdi, indi ählisi täze bolandyr*.

¹⁸ Herki zat Hudaýdandyr. Ol bizi Mesih arkaly Özi bilen ýaraşdyrdy, bize ýaraşdyrma gullugyny berdi. ¹⁹ Ýagny Hudaý dünýäni Özi bilen Mesihde ýaraşdyrdy, ýazyklaryny hasaba alman, bize ýaraşdyrma sözüni berdi. ²⁰ Şeýlelikde, indi hamala Hudaý biz arkaly haýyş edýän ýaly, biz Mesihniň ilçileridir. Mesih tarapyndan ýalbarýarys: Hudaý bilen ýaraşyň! ²¹ Biz Oňa bagly bolup, Hudaýyň dogrulygyndan paý alar ýaly, Ol günäni tanamaýan Mesihi biziň üçin günä gurbany etdi.

6-NJY BAP

¹ Biz Onuň bilen işdeşlik edip, Hudaýyň merhemetini boş ýere kabul etmän diýip ýalbarýarys. ² Çünki Ol: «Amatly wagtda saňa gulak asdym, gutulyş gününde saňa ýardam etdim» diýýär. Ine, indi şu amatly wagtdyr, ine, indi şu gutulyş gündür.

Pawlusyň çeken muşakgatlary

³ Biz gullugymyz käýinje sezewar bolmaz ýaly, hiç zatda biriniň büdremegine sebäp bolman, ⁴ her zatda Hudaýyň gullukçylary hökmünde özümizi maslahat berýäris: agyr çydamlarda, muşakgatlarda, mätäçliklerde, çykgynsyz ýagdaýlarda, ⁵ taýaklanmalarda, tussaglarda, aýaga galmalarda, azaplarda, ukusyzlyklarda, orazalarda; ⁶ tämizlikde, bilimde, sabyrda, ýagşylykda, Mukaddes Ruhda, hilesiz söýgüde, ⁷ Hakykat sözünde, Hudaýyň güýjünde, sagda hem çepde dogrulyk ýaraglary bilen ⁸ abraý we biabraýçylykda, betnamlyk we tarypda özümizi Hudaýyň gullukçylary hökmünde maslahat berýäris. Biz ýalancý hasaplansak-da, hakykaty sözleýändiris. ⁹ Nätanys ýaly bolsak-da meşhurdyrys; öli ýaly bolsak-da diridir; jeza çeksek-de, öldürilen dälidir. ¹⁰ Gaýgylý bolsak-da, hemişe şatdyrys;

* 5:17 *Indi ählisi täze bolandyr* - iň gadymy golýazmalarda: «ine, täze zatlar ýüze çykandyr».

garyp bolsak-da, köpleri baýadýandyrys; hiç zady ýok ýaly bolsak-da, ähli zada eýediris.

¹¹ Eý korintoslylar, biziň sözümiň size açyk, göwnümiň giňdir. ¹² Sizden öz mährini aýaýan biz däl-de, bizden mährini aýaýan sizsiňiz. ¹³ Muňa derek size öz balalarym hökmünde aýdýaryn, siz hem göwnüňizi giň tutuň.

Siz Hudaýyň ybadathanasysyňyz

¹⁴ Imansyzlar bilen bir boýuntyryga girmän. Çünki dogrulygyň şer iş bilen näme şarikligi bar? Ýa-da nuruň tümlük bilen näme ýoldaşlygy bar? ¹⁵ Mesihniň Belial* bilen näme agzybirligi bar? Ýa-da imanlynyň imansyz bilen näme paýdaşlygy bar? ¹⁶ Hudaýyň ybadathanasynyň butlar bilen näme ylalaşygy bar? Çünki siz diri Hudaýyň ybadathanasysyňyz**; Hudaý bolsa: «Olaryň arasynda mekan tutup gezerin, Men olaryň Hudaýy, olar hem Meniň halkym bolar» diýipdir. ¹⁷ Reb şeýle diýýär: «Munuň üçin olaryň arasyndan çykyň, olardan aýrylyň, murdara galtaşmaň, Men hem sizi kabul ederin». ¹⁸ Her zady başaryan Reb: «Men siziň Ataňyz bolaryn, siz hem Meniň ogul-gyzlarym bolarsyňyz» diýýär.

7-NJI BAP

¹ Eý, söýgüli doganlar, bu wadalarymyzyň barlygyna görä, her hili ten we ruh pisliginden tämizlenip, Hudaýdan gorkmakda mukaddesligi kämilleşdireliň.

Pawlusyň begenji

² Bize ýüregiňizden ýer beriň. Biz hiç kimi ynjadan dälidir, hiç kimi azdyran dälidir, hiç kimi ezen dälidir. ³ Muny sizi ýazgarmak üçin aýtmaýaryn. Sebäbi bile ölüp, bile yaşar ýaly, biziň ýüregimizdedigiňizi men ozal aýtdym. ⁴ Size biçak ynanýaryn, size biçak gumanýaryn. Men teselliden doly, muşakgatymyz arasynda begenjim

* 6:15 *Belial* - şeytan.

** 6:16 *Siz... ybadathanasysyňyz* - iň gadymy golýazmalarda: «biz... ybadathanadyrys».

çäksiz. ⁵ Çünki Makedoniýa gelenimizde-de, göwnümüzüň ynjalýgy bolman, her tarapdan gysylýardy. Daşarda uruşlar, içimizde gorkular bardy. ⁶ Emma pes göwünlileri ruhlandyran Hudaý Titusyň gelmegi bilen bize teselli berdi. ⁷ Diňe onuň gelmegi bilen hem däl, siziň oňa eden teselliňiz bilen hem teselli tapdyk. Ol siziň küýsegiňizi, ýasyňyzy, maňa bolan yhlasyňyzy habar berende, has hem begendim. ⁸ Çünki hatym bilen sizi gaýgylandyran bolsam hem ökünmeýärim. Ökümen bolsam-da - çünki ol hatyň az wagt hem bolsa, sizi gaýgylandyranyny görýärim - indi begenýärim. ⁹ Gaýgylananyňyza däl-de, toba üçin gaýgylananyňyza begenýärim. Çünki siz bizden hiç bir zyýan görmän, Hudaýyň islegi boýunça gaýgylandyňyz. ¹⁰ Çünki Hudaýyň islegi boýunça gaýgylanmaklyk gutulyş üçin ökünçsiz tobany emele getirýändir. Dünýäniň gaýgylary bolsa, ölümi emele getirýändir. ¹¹ Bu gaýgyňyzyň Hudaýyň islegine görä bolmagy, gör, sizde nähili gaýrat, nähili ökünç, nähili gahar, nähili gorky, nähili küýseg, nähili yhlas, nähili adalata ymtlylyş döretdi! Siz bu işde her taýdan tämizdigiňizi görkezdiňiz. ¹² Şeýlelikde, size ýazan hem bolsam, muny ynjudan üçin ýa-da ynjan üçin däl-de, bize bolan gaýratyňyzyň Hudaýyň huzurynda özüňize aýan bolmagy üçin ýazdym. ¹³ Bular bize teselli berýär. Ýöne öz tesellimizden köp Titusyň şatlygyna begendik, çünki siziň baryňyz onuň göwnüni ynjal-dypsyňyz. ¹⁴ Çünki onuň ýanynda siz barada bir zat diýip öwümen bolsam hem, meni utandyrmadyňyz, gaýtam, biziň size hemme zady hakykatda aýdyşymyz ýaly, Titusyň garşysyndaky magtanjymyz hem hakykat boldy. ¹⁵ Ol hemmäniňiziň boýun bolanyny, ony gorky hem titreme bilen garşylanyňyzy ýatlanda, size bolan söýgüsi has-da artýar. ¹⁶ Men her zatda size bil baglap biljegime begenýärim.

8-NJI BAP

Sahylyk nusgasy

¹ Eý doganlar, Hudaýyň Makedoniýanyň ýygnaqlaryna beren merhemetini size bildirýäris. ² Uly muşakgat synagynda olaryň şatlygynyň bollugy aýan boldy, olaryň aşa garyplygy sahylyklarynda çäksiz baýlyga öwrüldi. ³ Olaryň öz ýagdaýlaryna görä hem-de ýagdaýlaryndan aşa sahylyk edenlerine men güwä geçýärim. ⁴ Olar bu

haýyr işe, mukaddeslere gulluk etmäge özlerniň gatnaşmagyny köp ýalbaryp, bizden haýyş etdiler. ⁵ Hatda umyt edişimizden-de yokary bolup, olar özlerni ilki Rebbe, soň-da Hudaýyň islegi bilen bize peşgeş etdiler. ⁶ Şonuň üçin bu haýyr işi ozal nähili başlan bolsa, şeýle hem araňyzda bitirmegini biz Titusdan haýyş etdik. ⁷ Imanda, sözde, bilimde, her hili gaýratda, bize bolan söýgiňizde, ähli zatda bolşuňyz ýaly, bu haýyr işde-de üstün boluň. ⁸ Muny buýruk hökmünde däl-de, beýlekileriň gaýraty arkaly söýgiňiziň hakykylygyny synap aýdýaryn. ⁹ Çünki siz Rebbimiz Isa Mesihni merhemetini bilýänsiňiz. Garyplygy bilen siz baýar ýaly, Ol baýka garyp boldy. ¹⁰ Bu hakda men öz pikirimi aýdaýyn. Çünki bu siziň üçin peýdalýdyr. Siz öten ýyldan bäri diňe etmekde däl-de, muny arzuwlamakda hem ilkinjilerdiňiz. ¹¹ Indi arzuwlamaga göwünjeň bolşuňyz ýaly, başardygyňyzdan, bu işiň bitmegi üçin, ony soňuna çenli alyp baryň. ¹² Çünki göwünjeňlik bar bolsa, adamyň ýoguna görä däl, baryna görä bermegi makuldyr. ¹³ Biz başgalaryna yeňil, size agyr bolmagyny islämzok, deňligi isleýäris. ¹⁴ Olaryň hem artykmaç zady siziň yetmeziňizi doldurur ýaly, şu wagt siziň artykmaç zadyňyz olaryň yetmezini doldursyn. ¹⁵ Şeýle, «Köp ýygmanyň artygy, az ýygmanyň hem kem zady bolmady» diýip ýazylyşy ýaly, deňlik bolar.

Titus Korintosa iberilýär

¹⁶ Siz babatdaky şeýle yhlasy Titusyň ýüregine guýan Hudaýa şükür! ¹⁷ Çünki ol biziň haýyşymyza gulak asyp, köp yhlasly bolany üçin, öz islegi bilen siziň ýanyňyza gitdi. ¹⁸ Biz Hoş Habarda bütün ýygnaqlar tarapyndan taryplanýan dogany hem onuň bilen bile ýolladyk. ¹⁹ Mundan başga-da ol dogan Rebbiň şöhraty üçin we biziň öz göwünjeňligimizi görkezmek üçin ýerine ýetirýän bu haýyr işimizde ýygnaqlar tarapyndan bize ýoldaşlyk etmäge saýlandy. ²⁰ Biz gullugymyz bilen gazanylan bu gatanç hakda hiç kim bize garalyk yapmaz ýaly, ätiýajy elden bermeyäris. ²¹ Çünki biz diňe bir Reb huzurynda däl, eýsem, adamlar huzurynda-da ýagşy işiň aladasyny edýäris. ²² Yhlaslydygyny köp zatlarda telim gezek synan, indi hem size bolan uly ynamy arkaly has-da yhlasly bolan doganymyzy hem olar bilen ýolladyk. ²³ Titus hem meniň şägirdim, siziň araňyzdaky

işdeşimdir. Doganlarymyz bolsa ýygnaklaryň ilçileri, Mesihniň şöhratydyr. ²⁴Indi söýgiňizi, siz hakdaky magtanjymyzy ýygnaklaryň gözünüň alnynda olara subut ediň.

9-NJY BAP

Mätäç imanlylara kömek

¹Mukaddeslere gulluk etmek barada meniň size ýazmagymyň geregi ýok. ²Çünki ýardama bolan meýliňizi bilýäris, Ahaýa öten ýyldan bäri taýýar dur diýip, makedoniýalylaryň ýanynda siz hakda öwünýäris. Siziň yhlasyňyz köpleri höweslendirdi. ³Biziň bu babatda siz hakda öwünmämiz biderek bolman, aýdyşym ýaly, taýýarlykly bolmagyňyz üçin, doganlary ýanyňyza iberýäris. ⁴Çünki makedoniýalylar meniň bilen gelip-de, siziň taýýar däl-di-giňizi görseler, biz – siz diýmeýäris – beýle ynamlylyk üçin utanja galarys. ⁵Şoňa görä hem menden öň ýanyňyza baryp, wada edilen peşgeşleriňizi önden taýýarlamaklaryny doganlardan haýş etmegi zerur bildim. Şeýlelikde, ol borçlulyk bilen däl-de, bir hakly peşgeş hökmünde taýýarlanar. ⁶Şuny bilin: az eken az orar, köp eken köp orar. ⁷Tukatlyk ýa mejburlyk bilen däl-de, her kim öz göwnünden çykarany bersin. Sebäbi Hudaý begenç bilen bereni söýýändir. ⁸Hemişe hemme zadyňyz ýeterlik bolup, her ýagşy işe bol mümkinçiligiňiz bolar ýaly, Hudaý size her nygmaty bol-dan bermegi başaryandyr. ⁹Şonuň ýaly hem: «Paýlap, garyplara berdi, Onuň dogrulygy baky galar» diýip ýazylydyr. ¹⁰Ekýäne tohum, iýmäge çörek berýän Hudaý ekeniňizi hem boladyp art-dyrrar, dogrulygyňyzyň hasylyny ösdürer. ¹¹Siz her hili jomartlyk etmek üçin, hemme zada baýarsyňyz. Bu-da biz arkaly Hudaýa şükür döreder. ¹²Çünki bu hyzmaty ýerine ýetirmek diňe mukaddes-leriň ýetmezini doldurman, eýsem, Hudaýa edilyän şükürleri hem köpelder. ¹³Bu gulluk netijesinde, olar siziň Mesihniň Hoş Habaryna bolan ykraryňyza baglydygyňyz üçin, olar bilen we hemmeler bilen malyňyzy paýlaşmakda görkezýän jomartlygyňyz üçin, Hudaýy şöhratlandyrrar. ¹⁴Hudaýyň üstünizdäki bol merhemeti üçin siz babatda doga edip, sizi küsär. ¹⁵Çendenaşa sylagy üçin Hudaýa şükür!

10-NJY BAP

Pawlus goranyar

¹Araňyzdakam kiçigöwünlü, gaýybana bolsa size garşy batyr bolan Pawlus Mesihniň yumşaklygy we mähribanlygy bilen sizden haýş edýäris. ²Gelenimde, bizi dünýä ýollary boýunça gezyändir öýdýänleriň käbirlerine garşy oýlanýan niýetimde batyrylyk ulan-maly bolmaýyn diýip ýalbarýaryn. ³Çünki biz dünýäde gezyän hem bolsak, dünýä ýollary boýunça söweşýän däl-diris. ⁴Sebäbi biziň söweş ýaraglarymyz dünewi däl-dir, galalary ýyk-mak üçin Hudaýyň gudratyna eýedir. ⁵Biz ters çekişmeleri, Hudaýyň biliminiň garşysyna aýaga galan her bir belentligi ýykyp, her pikiri Mesihe boýun bolmaga ýesir edýändiris. ⁶Mesihe bütinleý boýun bolan mahalyňyz, her bir boýun bolmazlygy jezalandyrmaga taýýardyrys.

⁷Göz önündäkilere serediň. Kim özüniň Mesihniňkidigine ynamy bar bolsa, biziň hem özi ýaly Mesihniňkidigimiz hakda öz ýa-nyndan oýlansyn. ⁸Men Rebbiň bize sizi weýran etmek üçin däl-de, abat etmek üçin beren ygtyýaryna has köpräk öwünýän hem bol-sam utanmaýaryn. ⁹Muny sizi öz hatlary bilen gorkuzjak bolýar diýmän diýip edýäris. ¹⁰«Ol hatlarynda ýowuz hem güýçli, ýöne şahsy huzury ejiz, sözi dereksiz» diýýäris. ¹¹Beýle adam muny bilsin: biz ýokkak hat arkaly sözde nähili bolsak, barkak amalda hem şeýlediris. ¹²Çünki biz özlerini maslahat berýänleriň käbirleri bilen özümizi bir tutmaga ýa-da deňemäge het edip bilmeýäris. Olar öz-lerini özleri bilen ölçäp, özlerini özleri bilen deňäp, pähimsiz bol-ýarlar. ¹³Emma biz hetdenaşa däl-de, siziň hetdiňize ýeter ýaly, Hudaýyň bize bellän iş meýdanynyň çäğine görä magtanýarys. ¹⁴Siziň hetdiňize ýetmedik ýaly, öz hetdimizden aşmaýarys, çünki biz Mesihniň Hoş Habary bilen size-de ýetdik. ¹⁵Biz başganyň zäh-meti bilen hetdenaşa magtanmaýarys. ¹⁶Emma Hoş Habary sizden aňyrrak-da wagyz edip, başganyň meýdanynda taýýar işler bilen magtanmaz ýaly, siziň imanyňyz ösdügiçe, biziň-de iş meýdany-myz has köp giňär diýen umydymyz bar. ¹⁷Ýöne magtanýan Reb bilen magtansyn. ¹⁸Çünki özüni maslahat berýän arzyly däl-de, Rebbiň maslahat berýäni arzylydyr.

11-NJI BAP*Galp resullar*

¹ Käşgä meniň akylsyzlygyma az-kem çydasadyňyz! Ýöne siz maňa çydaman hem durmaýarsyňyz. ² Çünki men size Hudaýyň yhlasy bilen yhlas edýärim, sebäbi men sizi päk gyz hökmünde Mesihe hödürlemek üçin diňe bir äre niýetledim. ³ Emma ýylanyň How enäni kezzaplyk bilen aldaşy ýaly, siziň hem pikirleriňiz bozulyp, Mesihde bolan sadalykdan aýrylarmykan diýip gorkýaryn. ⁴ Çünki biri gelip, biziň wagyz edenimizden başga Isany wagyz edip-de, alanyňyzdan başga ruhy alsaňyz ýa kabul edenizden başga Hoş Habary kabul etseňiz, muňa gowy çydarsyňyz. ⁵ Çünki men hiç zatda bu ýokary derejeli resullardan yzda däldirin diýip güman edýärim. ⁶ Söz sözlemekde ökde däl hem bolsam, bilimde ökdedirin. Biz muny size her ýolda, her zatda görkezendiris. ⁷ Ýa-da sizi beýgeltmek üçin özümi peseltmek bilen günä etdimmi? Çünki men Hudaýyň Hoş Habaryny size mugt wagyz etdim. ⁸ Size dogruk etmek üçin, beýleki ýygnaklardan muzd alyp, olara harç çekdirdim. ⁹ Araňyzda bolup, mätäçlik çekenimde-de, hiç kime yük bolmadym, sebäbi Makedoniýadan gelen doganlar meniň ýetmezimi ýetirdiler. Hiç bir zatda size agram salman, özümi sakladym, şeýle-de saklaryn. ¹⁰ Mesihiň mendäki hakykaty bilen aýdýaryn: Ahaýa etrabynda hiç kim meni bu magtançdan mahrum edip bilmez. ¹¹ Näme üçin? Sizi söýmeýänim üçinmi? Muny Hudaý bilýändir. ¹² Ýöne magtanyň zatlarynda biziň bilen deň saýylmak üçin pursat gözleýänlere pursat bermejek bolup, edenimi ýene-de ederin. ¹³ Çünki beýle adamlar galp resullar, Mesihiň resullarynyň keşbine girýän aldawçy işgärlerdir. ¹⁴ Bu geň zat däl, sebäbi, şeýtanyň özi-de nur perişdesiniň keşbine girýär. ¹⁵ Şonuň üçin onuň gullukçylary-da dogrulyk gullukçylarynyň keşbine girse, bu uly bir zat däl, olaryň soňy işlerine görä bolar.

Magtanmaly bolsa...

¹⁶ Ýene-de diýärim: hiç kim meni akylsyzdyr öýtmesin. Ýöne şeýle bolsa, men hem biraz magtanar ýaly, siz meni bir akylsyz hökmünde kabul ediň. ¹⁷ Men bu aýdyanlarymy Rebbe görä däl-de,

akylsyz ýaly magtanma ynamy bilen aýdýaryn. ¹⁸ Köpleriň dünýä ýollaryna görä magtanyşy ýaly, men-de şeýle magtanyaryn. ¹⁹ Çünki siz akylly bolup, ýene akylsyzlara höwes bilen çydayarsyňyz. ²⁰ Çünki biri sizi gul etse, biri sizi iýse, biri sizi talasa, biri özüni ýokary tutsa, biri siziň ýaňagyňyza şapbatlasa, siz oňa çydayarsyňyz. ²¹ Biziň muňa güýjümüz yetmänsoň, utanyp gepleýärim. Biri näme zada ýürek edýän bolsa, akylsyzlyk bilen aýdýaryn, men hem ýürek edýändirin. ²² Olar ýewreými? Men-de. Ysraýylylymy? Men-de. Ybraýymyň neslimi? Men-de. ²³ Olar Mesihiň gullukçylarymy? (Däli ýaly aýdýaryn.) Men olardan artyk: zähmetde artyk, tussaglarda artyk, ýenjilmekde – hetdenaşa, ölümlü hatarlarda – ençeme gezek. ²⁴ Ýehudylardan baş gezek kyrkdan bir kem şallak iýdim; ²⁵ üç gezek taýaklandym, bir gezek daşlandym, üç gezek gämim gark bolup, bir gije-gündizi deňizde geçirdim. ²⁶ Ençeme gezek ýolagçylyk etdim, derýalarda hem garakçylar arasynda, öz halkym hem özge milletler arasynda howp-hatara uçradym. Şäherde, çölde, deňizde, galp doganlar arasynda howp-hatarda boldum. ²⁷ Zähmet hem zorlukda, köp gezek ukusyzlykda, açlyk hem suwsuzlykda, köp gezek orazalarda, sowukda hem ýalaňaçlykda boldum. ²⁸ Bulardan başga-da her gün meni basmarlaýan ähli ýygnaklar baradaky aladadyr. ²⁹ Kim ejizläp, men ejizlemeýärim? Kim büdräp, men ýanmaýaryn? ³⁰ Magtanmaly bolsa, men öz ejizligimi görkezýän zatlar bilen magtanjak. ³¹ Meniň ýalan sözlemeýänimi baky mübärekk Rebbimiz Isanyň Hudaýy hem Atasy bilýändir. ³² Şamda Aret patyşanyň welaýat häkimi meni tutjak bolup, şamlylaryň şäherini saklaýardy. ³³ Şonda meni sebede salyp, şäher diwarynyň penjiresinden aşak düşürdiler, şeýdip, ondan sypdym.

12-NJI BAP*Pawlusa gelen ylhamlar*

¹ Magtanmagym, dogrudan-da, peýdaly zat däl, çünki Rebden gelen görnüşlere, ylhamlara gelyärim. ² Men Mesihde bir adamy tanaýaryn. Ol on dört ýyl mundan ozal (bilmeýärim tendemi, bilmeýärim tenden daşardamy, Hudaý bilýär) üçünji Göge äkidildi. ³ Bu

adam barada şuny bilýärin (bilmeýärin tendemi, bilmeýärin tenden daşardamy, Hudaý bilýär), ⁴ ol behişde äkidildi. Ol yerde adamzada sözlemäge rugsat edilmedik, aýdyp bolmajak sözleri eşitdi. ⁵ Men şeýle adam hakda magtanýaryn, ýöne ejizligim bolaýmasa, özüm hakda magtanara zadym ýok. ⁶ Çünki magtanjak bolsam, akylsyz bolmaryn, sebäbi men hakykaty aýdaryn. Ýöne biri meni göreninden ýa eşideninden ýokary biläýmesin diýip, magtanmakdan saklanýaryn. ⁷ Ýlhamlaryň bollugyndan ýaña özümi ýokary tutmaz ýaly, tenimde tiken, ýagny özümi ýokary tutmaz ýaly, meni ýumruklamagy üçin, maňa bir şeytan perişdesi berildi. ⁸ Ony menden aýrsyn diýip, Rebbe üç gezek ýalbardym. ⁹ Ol maňa: «Saňa meniň merhemetim ýeterlikdir, çünki Meniň gudratym ejizlikde kämilleşýändir» diýdi. Şunuň üçin Mesihniň gudraty üstüme kölege salar ýaly, höwes bilen öz ejizliklerim hakda has hem magtanýaryn. ¹⁰ Şu sebäpden men Mesih ugrundaky ejizliklere, sögünçlere, mätäçliklere, azarlara, kynçylyklararazy, sebäbi men ejizkäm güýçlüdirin. ¹¹ Men bir akylsyz boldum, muňa siz meni mejbur etdiňiz. Aslynda, siz meni öwmelidiňiz, sebäbi hiç hem bolsam, hiç bir zatda bu ýokary derejeli resullardan yzda dälidirin. ¹² Resullyk alamatlarym siziň arañyzda uly sabyr bilen alamatlarda, mugjyzalarda, gudratlarda görkezildi. ¹³ Çünki meniň size yük bolmaýşymdan başga siziň beýleki ýygnaklardan näme pesligiňiz bar? Meniň bu adalatsyzlygymy bagyşlaň.

Pawlusnyň korintoslylar barada gaýgysy

¹⁴ Ine, bu siziň ýanyňyza gitmäge üçünji gezek taýýarlanyşym, ýöne size yük bolmaryn, sebäbi men siziň zatlaryňyzy däl-de, özüňizi küýseýärin. Çünki oglanlar ene-ata däl-de, ene-ata çagalar üçin mal-mülk ýygnamalydyr. ¹⁵ Men siziň janyňyz ugrunda barymy höwes bilen harçlap, bütinleý harçlanaryn. Sizi köpräk söýsem, siz meni azrak söýermisiňiz? ¹⁶ Goý, şeýle bolsun, emma men size yük bolmandyryn, ýöne mekir bolanym üçin sizi hile bilen tutanmyşym! ¹⁷ Ýanyňyza iberen adamlarymyň biri arkaly sizi ezdimmi? ¹⁸ Men Titusdan haýş etdim, dogany onuň bilen ýolladym. Titus sizi ezdimi? Biz şol bir ruhda gezmedikmi? Şol bir zýy yzarlamadykmy?

¹⁹ Siz ýene* biz özümizi siziň önünüzde aklaýandyrys öýdärsiňizmi? Biz Hudaýyň huzurynda Mesihe baglylykda gepleýäris, ýöne, eý söýgüli doganlar, munuň bary siziň abatlanmagyňyz üçindir. ²⁰ Çünki ýanyňyza gelip-de, sizi isleýsim ýaly, siz hem meni isleýşiňiz ýaly görmezmiňiz diýip gorkýaryn. Dawa, içgaralyk, gahar, jennel, töhmet, gybat, gabarma we tertipsizlik bardyr öýdüp gorkýaryn. ²¹ Ýanyňyza baranymda, Hudaýym meni ýanyňyzda pese düşürüp, ozaldan günä batyp, eden murdarlyklaryndan, zyna we ahlaksyzlyklaryndan toba etmedik köp adamlar üçin ýas tutmaly bolarmykam diýip gorkýaryn.

13-NJI BAP

Duýdurýşlar we salamlar

¹ Bu üçünji gezek ýanyňyza barşymdyr. Her söz iki ýa üç güwäniň agzy bilen tassyklanar. ² Men ikinji gezek ýanyňyzdakam, önünden aýdyşym ýaly, şindi-de ýokkam ozaldan günä edenlere hem-de beýlekileriň baryna önünden ýazýaryn: ýene ýanyňyza baraýsam, gaýgyrmaryn. ³ Çünki siz Mesihniň men arkaly gepleýänine subutnama agtarýarsyňyz. Ol size garşy ejiz däl-de, siziň arañyzda güýçlüdir. ⁴ Sebäbi Ol ejizlikde haça çüýlenen hem bolsa, Hudaýyň gudraty arkaly yaşaýar. Biz-de Onda ejizdiris, ýöne Hudaýyň size bolan gudraty arkaly Onuň bilen yaşarys.

⁵ Imandadygyňyzy özüňiz barlap görüň. Özüňizi synaň. Ýa-da Mesihniň sizdedigini özüňiz hem bilmeýärsiňizmi? Beýle bolmasa, synagdan ýykylardyňyz. ⁶ Ýöne biziň synagdan ýykylmandygymyzy bilýänsiňiz diýip umyt edýäris. ⁷ Biz siziň asla erbet iş etmezligiňiz üçin Hudaýa doga edýäris. Bu synagdan geçen ýaly bolup görünmegimiz üçin däl-de, biz synagda ýykylan ýaly bolup, siziň ýagsy iş etmegiňiz üçindir. ⁸ Çünki biz hakykata garşy hiç bir iş edip bilmän, diňe hakykat ugrunda bir iş edip bilýäris. ⁹ Biz özümiz ejiz-de, siz güýçlükäňiz begenýäris. Munuň üçin, ýagny siziň kämilleşmegiňiz üçin hem doga edýäris. ¹⁰ Rebbiň maňa ýykmak üçin däl-de, abatlamak üçin beren ygtyýary boýunça, özüm barkam

* 12:19 *Ýene* – in gadymy golýazmalarda: «köp wagtdan bäri».

sizi gaty tutmaýyn diýip, bu zatlary araňyzda ýokkam ýazýaryn. ¹¹ Eý doganlar, mahlasý, şatlykda boluň! Kämil boluň, aýdýanlaryma gulak asyň, pikirdeş boluň, parahat ýaşañ, söýgi hem parahatlyk Hudayy siziň bilen bolar. ¹² Biri-biriňize mukaddes ogşuk bilen salam aýdyň. Bütün mukaddesler size salam aýdýar. ¹³ Reb Isa Mesihniň merhemeti, Hudayyň söýgüsi, Mukaddes Ruha şäriklik siziň ähliňiz bilen bolsun! Omyň.